

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 30, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 30, 1994

Nr. 147

Žinios iš Lietuvos - Elta

Sudarys fondą sausros padariniams kompensuoti

Vilnius, liepos 29 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybė nutarė sudaryti vyriausybę komisiją negiamiems sausros padariniams įvertinti ir šalinti. Šios komisijos pirmininkas - ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, pavaduotojas - Žemės ūkio ministras Rimantas Karazija. Jos nariais yra Aplinkos apsaugos ministras Bronius Bradauskas, Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Mindaugas Stankevičius, Vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas, Ekonomikos ministras Aleksandras Vasiliauskas, Miškų ūkio ministras Albinas Vasiliauskas ir Finansų ministras Eduardas Vilkelis.

Nurodytoji Komisija turi nustatyti labiausiai nuo sausros nukentėjusius rajonus bei sausros padarinius nuostolius, sudaryti sausros padarinių likvidavimo fondą ir nustatyti šio fondo naudojimo tvarką.

Dėl karščių ribojamas traukinių greitis

Isisautėjusi sausra pareikalavo koreguoti geležinkelio sistemos darbą. Siekiant užtikrinti keleivių saugumą, nuo liepos 29 dienos ribojamas keleivinių (iki 60 kilometrų - 37 mylių - per valandą) ir prekinio (iki 50 kilometrų - 31 mylių - per valandą) traukinių greitis.

Toks traukinių greitis bus kasdien nuo 12 iki 20 valandos, kol tęsis karščiai.

Kaip teigia specialistai, ruožuose, kur bėgiai yra be sandūrų, temperatūra negali būti aukštesnė kaip 52 laipsniai Celsijaus (125 F). Plieskiant dabartiniams karščiams, vidurdienį bėgiai įkaista daugiau kaip 60 laipsnių (140 F). Tokiu atveju jie praranda stangrumą ir, esant dideliu traukinio greičiui, gali išlįsti, o sąstatas - nuvirsti.

Lietuvos ir JAV kariai baigė bendrą žygį

Ketvirtadienį pasibaigė bendras JAV ir Lietuvos karių 150 kilometrų žygis, trukęs 11 dienų. Pėsčiomis ejo Lauko kariuomenės brigados „Geležinis vilkas“ pėstininkų būrys, valtimis Žeimenos upe lygiagrečiai plaukė Savanoriškosios Krašto Apsaugos Tarnybos vyrai, dviračiais važiuojo Šiaulių Motodėsantinio bataliono žvalgai. Skirtingais būdais keliaujantys vyrai turėjo nuolat palaikyti ryšį, informuoti vieni kitus apie teritorijas, kurias keliauja ypatumus, „atremti“ imituojamus priešų antpuolius.

Kiekvienoje lietuvių grupėje žygiavo ir tokių žygių praktika turintis amerikiečiai - JAV specialiųjų pajėgų „Žaliosios beretės“ karininkai, jūrų pėstininkai (marinai) ir Pensilvanijos valstijos Valstybinės gvardijos motodesantininkai. Pasak Lietuvos Kariuomenės vado generolo Jono Andriškevičiaus, įgyta patirtis bus apibendrinta, je remiantis bus pakeisti kai kurie statuto punktai, kitaip sudarinėjami mokymo planai.

Lietuvos ir JAV karių pasveikimo programos „Military to military“ vadas Lietuvoje pulkininkas Robert Barzilowski ir pristatė atvykusį jo pakeisti pulkininką Eugene J. Klimash.

Klaipėdoje - Jūros diena

Šiandien uostamiestyje - Jūros šventė. Nuo pat ryto „Bangpūčio“ orkestras sveikino šventės dalyvius ir svečius. Klaipėdos Jūrų muziejuje, prieš penkiolika metų įkurtame Kopgalyje, senovinėje jūrų tvirtovėje, atidarytos jubiliejinės parodos, atnaujinta ekspozicija. Šventės proga Klaipėdoje surengtas varpų muzikos festivalis, laikrodžių muziejaus kiemelyje koncertavo miesto saviiekliai, Smiltnėje, Žvejo sodyboje - „Kursių ainiai“ ir kiti folkloro kolektyvai, Teatro aikštėje - Kaišiskos muzikos ansamblis „Jonis“, pramogų centre „Pas Albertą“ surengta naktinė programa.

I šventę atvykęs prezidentas Algirdas Brazauskas su šeima apžiūrėjo jūrų muziejų, akvariumą ir delfinariumą. Jūrų dienos Klaipėdoje buvo pradėtos šventės 1934 metais. Pirmojoje šventėje dalyvavo tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Po 60 metų Lietuvos Seimo nutarimu Jūros diena pažymima kaip diena, primenanti, kad Lietuva - jūrinė valstybė.

Reikalas atlyginti už užterštą aplinką

Šiandien Aplinkos apsaugos ministerijoje Lietuvos Gamtos Fondas pristatė projektą „Gamtos vertybės buvusiose Sovietų armijos teritorijose Lietuvoje“, kuri parengė kartu su Pasaulinio Gyvosios Gamtos Fondu. Buvusių karinių poligonų tyrimai prasidėjo 1992 metais.

Sovietų armijos kariniai daliniai buvo užėmę beveik 60,000 hektarų plotą. Išvedus Armiją iš Lietuvos, rasta daug užterštų zonų, dykvičių, todėl reikalaujama, kad Rusija už tai atlygintų.

Gyvosios Gamtos Fondas, dirbęs kaip nepriklausomas ekspertas, rado ir unikalių, žmogaus veiklos nesudarytų rajonų. Iširtuose devyniuose poligonuose siūloma steigti 29 naujus draustinius - apsauginis zonas. Išlikęs ir aktyvus miškų ūkio zonos, taip pat Lietuvos karių mokymui reikalingi poligonai.

Išėjimas radijo streikas tik laivams

„Jūros“ valstybinės žvejybos laivyno įmonės radijo centras nutraukė tarnybines ir privačios korespondencijos perdavimą eterio bangomis visuose Lietuvos rajonuose dirbantiems Lietuvos žvejybiniais ir transportiniais laivams bei jų priemonėms kranto tarnyboms, taip pat tarnybiniams ir privačioms radiotelefoniniams pokalbiams. Išimtis taikoma tik ligos arba nelaimės atvejais.

Taip radijo centro darbuotojai išreiškė savo protestą įmonės administracijai, nesugebančiai

Dešimtūkstantinė minia Maskvoje susirinko prie didžiausios Rusijos investicijos firmos MMM Maskvoje, reikalaujanti savo pinigų. Pasklidus gandams, kad įmonė pražūdžiusi investitorius, jie pradėjo reikalauti, kad MMM atsipirktų išduotus laktus. Išmokėjusi investitoriams per 1 milijoną dolerių, ji atsisakė toliau mokėti. Finansų ministras Sergej Dubinin pranešė, kad įmonė neturi kapitalo, ir kad už neapžiūrėjimą kalti pety investitoriai. Nuo ketvirtadienio Rusijos finansų ministerija paskelbė pradedanti reguliuoti investicijų rinką.

Baltijos vyriausybės turi sutarti dėl ginkluotų pajėgų

Vilnius, liepos 19 d. (LR) - Šeštadienį, liepos 16 d., Vilniuje baigėsi dvi dienas trukęs Lietuvos, Latvijos ir Estijos ginkluotųjų pajėgų vadų generolo Jono Andriškevičiaus, pulkininko D. Turlaj ir generolo majoro Aleksander Einsele pasitarimas. Vada lankėsi centriname Lietuvos kariuomenės poligone Pabradeje, kur stebėjo baigiamąjį Baltijos valstybių kuriamo taikos palaikymo bataliono pratybų etapą, išlausė pranešimus apie jų eigą ir rezultatus. Po to vyko diskusijos Lietuvos, Latvijos ir Estijos karinių struktūrų bendradarbiavimo, dalyvavimo „Partnerystė vardan taikos“ programoje, pasirošimo Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijoje klausimais, rašo Violeta Gaizauskaitė „Lietuvos ryte“.

Spaudos konferencijoje Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius aptarė pirmąsias taikos palaikymo bataliono (BALBAT) pratybas, pabrėždamas jų naudą ir karinių, ir politinių požiūrių.

„Mes neruošiamės Baltijos taikos palaikymo bataliono kariuonėi... Jis turės saugoti taiką ir negalės būti įvestas taikos misijai atlikti, kol konflikto zonoje bus šaudoma“, sakė generolas Andriškevičius. Jis nenorėjo komentuoti tuo metu Seime vykstančių debatų dėl BALBAT sukūrimo (liepos 20 d. Seimas priėmė nutarimą, leidžiantį Lietuvos kariams dalyvauti JT taikos palaikymo daliniuose. - Red.), tvirtindamas, kad „politikai nutaria, ką daryti, aš sakau, kaip tą padaryti“.

Dabar reikia vyriausybės susitarimo

Tokiai nuomonei pritarė ir generolas majoras Aleksander

laiku išmokėti jiems nelengvai uždirbtų, labai kuklių atlygimų. Centro pamainos viršininkė Raisa Krupina Eltos korespondentui pasakė, kad žmonės keturi mėnesius negavo algų, jos neindeksuotos, todėl neviršija 140 litų. Išėjimas streikas truks visą parą.

Einsel. Priminęs, kad Estijos parlamentas pritarė Baltijos valstybių taikos palaikymo bataliono steigimui, jis sakė, kad dabar šiuo klausimu reikia Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės susitarimo. Estijos ginkluotųjų pajėgų vado nuomone, tai būtų labai pozityvus ir pasaulio bendruomenės remiamas žingsnis teisinga linkme. Latvijos ginkluotųjų pajėgų vadas pulkininkas D. Turlaj taip pat pabrėžė, kad būtina sukurti vieningą teisinę bazę, kuria remiantis bus dalyvaujama taikos palaikymo misijose.

Generolas Andriškevičius pasakojo, kad Lietuvos krašto apsaugos ministerija ir generalinis štabas parengė ir pateikė nagrinėti Darbo ir socialinės apsaugos bei Finansų ministerijoms kontrakto su taikos palaikymo misijose dalyvaujančiais kariais pavyzdį. Numatant jiems socialines garantijas, pasak Lietuvos kariuomenės vado, atsižvelgta ir į valstybės galimybes, ir į pasaulinius standartus.

Generolas majoras Einsel sakė, kad Estijos parlamentas šį klausimą pradės svarstyti ne anksčiau kaip rugsėjo mėnesį. Anot jo, kiekvienoje Baltijos valstybėje BALBAT karių socialinės garantijos bus skirtingos.

Pulkininko Turlaj nuomone, socialinių garantijų reikia ne tik taikos palaikymo misijose dalyvaujantiems, bet ir visiems kariams. Tai, anot Latvijos ginkluotųjų pajėgų vado, ne kariškių, bet vyriausybės reikalas.

Nedalyvaus pratybose su NVS šalimis

„Klausimą, ar bus dalyvaujama bendrose karinėse pratybose su Rusija, kuri irgi prisijungė prie NATO „Partnerystės“, generolas Andriškevičius priminė, kad BALBAT kariai negalės dalyvauti taikos palaikymo operacijose ir pratybose kartu su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) šalimis šiai sandaragai priklausančių šalių ir Baltijos valstybių teritorijoje. Jis teigė, kad pasirašiusi „Part-

nerystė vardan taikos“ programa, Lietuva tokiu išpaigojimu nepriešims. Jis atkreipė dėmesį, kad buvusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje Rusija kartais pradeda taikos palaikymo misijas „keistu būdu“ - Rusijos prezidentui išleisus dekretą, o ne Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai priėmus atitinkamą rezoliuciją.

Generolas majoras Einsel pabrėžė, kad visose srityse bendradarbiauti su Rusija bus galima, kai ši šalis taps demokratine valstybe.

Pulkininkas D. Turlaj atkreipė dėmesį, kad dalyvaujama „Partnerystė vardan taikos“ programoje, Rusija dar kartą patvirtino pripažinti Baltijos valstybių nepriklausomybę. Apie bendradarbiavimo su Rusija pobūdį, anot Latvijos ginkluotųjų pajėgų vado, sprendžia šalies vyriausybė ir parlamentas. Tačiau Turlaj sakė, jog tam, kad geriau suvoktume Rusijos karinę doktriną, reiktų ir toliau siųsti kadetus į Rusijos karo mokyklas.

„Nereikia per siaurai suprasti pajėgų standartizavimą“

„Lietuvos rytui“ pasiteiravus apie Baltijos valstybių vieningos gynybinės erdvės kūrimo ir ginkluotųjų pajėgų standartizavimo perspektyvą, Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius sakė, kad šios valstybės sprendžia panašias saugumo ir jūros sienų, oro erdvės kontrolės problemas. Jo nuomone, kaimyninių valstybių ginkluotųjų pajėgų standartizavimas neturėtų būti traktuojamas primityviai, siekiant „vienodo vamzdžių storio ar batų spalvos“. Svarbiausia, anot J. Andriškevičiaus, parengti pagrindiniais nuostatomis sutampantių įstatymus, naudotis panašia ryšių įranga.

Baltijos šalys turi pirmiausia padaryti politinius žingsnius glaudesnio bendradarbiavimo linkme, pabrėžė ir Estijos ginkluotųjų pajėgų vadas. Latvijos ginkluotųjų pajėgų vadas, sakė, kad svarbiausia problema - bendras Baltijos valstybių požiūris į gynybos sistemą, karinio kontingento mokymą, siekiant, kad jo parengimas ir ginkluotės lygis atitiktų siekį integruotis į Vakarų saugumo struktūras.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos ginkluotųjų pajėgų vada po

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Krikščionys Demokratai neturėtų laukti Bažnyčios globos

Vilnius, liepos 19 d. (LR) - Krikščionių Demokratų pradžia Lietuvoje buvo prisiminta liepos 16 d. Vilniaus universiteto teatro salėje įvykusioje konferencijoje, rašo „Lietuvos rytas“. Švenčiant Krikščionių Demokratų 90-ąjį jubiliejų Lietuvoje, prisiminta, kad pirmoji Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos (LKDP) programa buvo paskelbta 1907 m., „Draugijos“ laikraščio pirmame numeryje. Ją pradėjo rengti jau 1904 m. žymūs Lietuvos visuomenės veikėjai kunigai Pranciškus Bučys, Jonas Mačiulis-Maironis ir Aleksandras Jakštas-Dambrauskas.

Šioje konferencijoje, kurią organizavo Lietuvos Krikščionių Demokratų partija, dalyvavo nemažai buvusio ir dabartinio Lietuvos parlamentu narių. Tarp dalyvių buvo išeivijos lietuvių ir Latvijos krikščionių demokratų vadovai. Beje, tarp dalyvaujančių nemažai buvo ir jaunų žmonių bei moterų.

Pirmojoje konferencijos dalyje daugiausia dėmesio buvo skirta krikščioniškosios demokratijos Lietuvoje ištakoms bei jos raidai. Buvo prisiminti žymūs ikikarinės Lietuvos politikos veikėjai - krikščionys demokratai kun. Mykolas Krupavičius, Vladas Jurgutis, Aleksandras Stulginskis.

Ne vienas pranešėjas akcentavo, kad 1920-1926 metais, kai krikščionys demokratai turėjo daugumą Lietuvos Seime, buvo nuveikta daug Lietuvai svarbių darbų: priimta Lietuvos Konstitucija, atlikta žemės reforma, įvestas litas, Lietuva tapo Tautų Sąjungos nare. St. Martišius taip apibūdino tuometinį krikščioniškosios demokratijos pagrindinį principą: „Laisvės - kiek galima ir valstybinio reguliavimo - kiek būtina“. Šis principas, pasak jo, kuo puikiau atitinka ir šiandieninei Lietuvai.

Krikščioniškoji demokratija šiandien

Po pertraukos Seimo narys Vytautas Bogušis apžvelgė LKDP veiklą, įtvirtinant Lietuvoje parlamentinę demokratiją iki tautininkų perversmo 1926 m., o Česlovas Masaitis, išeivijos Krikščionių Demokratų Sąjungos pirmininkas, perskaitė pranešimą apie išeivijos lietuvių vaidmenį, išsaugant ir puoselėjant krikščioniškosios demokratijos tradicijas okupacijų laikotarpiu Lietuvoje.

Konferencijos pabaigoje daugiau dėmesio buvo skiriama dabartinei situacijai ir krikščioniškosios demokratijos Lietuvoje perspektyvoms. Kunigas A. Belickas, kalbėdamas apie santykius tarp Bažnyčios ir politinių partijų, teigė, jog Bažnyčios laikysena visų partijų atžvilgiu yra santūri, todėl, anot jo, nereikėtų kalbėti apie kokią

nors ypatingą Bažnyčios globą LKDP. „Būtina ieškoti, to, kas vienija, o ne skiria“, teigė A. Belickas, kartu pažymėdamas, kad Bažnyčia gali savaip dalyvauti politiniame gyvenime: skatinti piliečių, tarp jų ir politikų, atsakomybę ir moralę, netylėti, jei yra pažeidžiamos žmogaus teisės.

Beje, kunigo A. Belicko pranešimas buvo vienintelis, po kurio pranešėjui teko atsakyti į klausimus. Monsinjoras Alfonsas Svarinskas bandė išsiaiškinti, kokias partijas turėjo galvoje A. Belickas teigdamas, jog būta bandymų manipuluoti Bažnyčia, taip pat domejos, kokia yra ypatinga Lietuvos katalikų Bažnyčios misija.

„Bažnyčia apskritai turi ypatingą misiją - skelbti tiesą apie Dievą ir žmogų“, teigė A. Belickas. Jis sakė nenorįs konkrečiai įvardyti partijų, bandžiusių manipuluoti Bažnyčia, tačiau pažymėjo, kad tokios tendencijos ypač išryškėja rinkimų metu.

Mano, kad LKDP ateis į valdžią

Apie rinkimus, bet visai kitu aspektu, kalbėjo ir LKDP vadovas Povilas Katilius.

Pasak LKDP vadovo, Lietuvos žmonės deda daug vilčių į LKDP, ir būtų nelaimė, jei partija šių vilčių nepateisintų. P. Katiliaus teigimu, šiai partijai ateityje, matyt, teks ateiti į valdžią ir dirbti koalicijoje su artimomis partijomis. Tam, anot jo, reikalinga vienybė, tačiau „ne tokia, kai vienas pasakė, o visi pritarė“.

Beje, prieš tai kalbėjęs Albertas Šimėnas teigė, jog nors LKDP yra tik trečioji pagal įtaką Lietuvos partija, ji turi geriausias perspektyvas. LKDP privalumas, Šimėno nuomone, yra tas, kad ji turi seniausias tradicijas, be to, nėra būtinybės kurti naują ideologiją. LDDP, pasak A. Šimėno, neturi Lietuvos socialinės bazės, o Tėvynės Sąjunga (Lietuvos konservatoriai) yra iš esmės nauja partija, susikūrusi Sąjūdžio struktūrų pagrindu ir perėmusi kai kurias Sąjūdžio problemas.

Pagrindinė šios partijos jėga, jo žodžiais tarant, yra „ne tiek ideologinė doktrina, kuri yra labai artima tautininkų ideologijai, kiek asmenybė, vadovaujusi nepriklausomybės atkūrimo procesui, autoritetas“.

KALENDORIUS

Liepos 30 d.: Šv. Petras Aukšazodis; Donatilė, Bijūnas, Radvilė, Jovilė.

Liepos 31 d.: Aštuonioliktas eilinis sekmadienis; Ignacas, Ignatas, Sigita, Sigita.

Rugpjūčio 1 d.: Šv. Alfonsas Liguori, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1697-1787); Meilė, Viltė, Gauda. 1922 m. priimta pirmoji Lietuvos Konstitucija.

Rugpjūčio 2 d.: Šv. Eusebijus iš Vercelli (gimė 283 m., mirė 371 m.), Šv. M. Marijos Angeliškosios bažnytelės (Porciunkulės) Asyziuje pašventinimas 1216 metais. Marija, Angėle, Tugaudas, Varpūnė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA BERČIŪNUOSE

Lietuvoje leidžiamas laikraštis „Ūkininko patarėjas“ liepos 20 d. laidoje išspausdino žinią apie Šv. Kazimiero kolegiją Lietuvoje. Čia rašoma:

„Socialinius darbuotojus rengs nauja nevalstybinė aukštesnioji mokykla – Šv. Kazimiero kolegija. Ją įsteigė Panevėžio vyskupijos kurija kartu su Lietuvos ateitininkų federacija. Šv. Kazimiero kolegija įsikūrė Berčiūnuose-Lietuvos ateitininkams sugrąžintoje stovykloje, kuri šiai katalikiškai organizacijai priklausė prieškarais metais. Vasara, kaip ir anksčiau, čia stovyklauja ateitininkai, o nuo rugsėjo pirmuosius mokslo metus pradės Šv. Kazimiero kolegija. Patalpų užtenka ir auditorijoms, ir bendrabučiams. Naujosios mokyklos įstaigos programos pamatai sudaro socialinis Bažnyčios mokymas. Bus dėstoma filosofija, teologija, psichologija, menas, literatūra, lietuvių kalba, etnokultūra. Daug vietos skirta užsienio kalboms. Jau pirmaisiais mokslo metais kiekvienam iš studentų reikės pasirinkti ir papildomą specializaciją: sakralinių pastatų dizainą, bažnytinę teisę, etnomuziką ar jaunimo renginių režisūrą. Šv. Kazimiero kolegijoje dėstys užsienio specialistai, daugiausia iš Jungtinių Amerikos Valstijų atvykę dvasininkai. Studijos truks ketverius metus. Programa patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje, gauta licencija, tad ir absolventams

ministerijos nustatyta tvarka bus išduodami aukštesniojo mokslo diplomai, suteikiama socialinio darbuotojo kvalifikacija. Kadangi Šv. Kazimiero kolegija yra nevalstybinė mokyklos įstaiga, jos išlaikymui valstybinių lėšų nenumatyta. Svarbiausias finansavimo šaltinis – rėmėjų aukos. Tačiau vien jų, tikriausiai, nepakaks ir už mokslą, nors ir nedidelę sumą, kelis šimtus litų teks mokėti patiems studentams. Pirmaisiais mokslo metais (1994-1995) į Šv. Kazimiero kolegiją, Berčiūnuose, priimami vien tik vaikinai. Kolegijos rektore paskirta docentė E. Federavičienė, turinti šios srities darbo patirtį prieš ketverius metus ji organizavo Šv. Antano kolegiją Klaipėdoje, buvo jos proktore. Kolegija vėliau persikėlė į Kretingą. Vaikinai, kurie nuo šio rudens pradės mokytis Šv. Kazimiero kolegijoje, Berčiūnuose, ir sėkmingai ją baigs, doc. E. Federavičienės žodžiais, galės dirbti darbą pagal savo polinkius – būti parapijų asistentais, katalikiškų vaikų darželių ar mokyklų vedėjais, steigti privačias mokyklos įstaigas, vadovauti katalikiškoms jaunimo organizacijoms ir kt. Tikimasi, kad pagal savo gabumus ir polinkius Šv. Kazimiero kolegijos studentai galės tobulintis ir užsienyje.

Katalikiškas auklėjimas yra vienas svarbiausių uždavinių besikuriančioje Lietuvoje, todėl šios kolegijos įsteigimas yra svarbus žingsnis ta kryptimi“.

k.k.

JAS STOVYKLA DAINAVOJE

Liepos 24 d. Dainavoje prasidėjo jaunųjų ateitininkų stovykla. Suvažiavo daugiau negu 100 stovyklautojų. Stovyklos tema – pasakų pilis.

Sekmadienio popietę, pakėlus vėliavas, kunigaikštienė Rusnė Kasputienė – stovyklos vyriausia vadovė, programos koordinuotoja ir komendantė, stovyklautojus supažindino su karaliais ir karalienėmis, kiekviena vadovė, e apkarūniodama.

Stovyklos štabo sudaro: vyriausiasis berniukų vadovas ir dainavimo mokytojas Rimas Kasputis, vyriausia mergaičių vadovė Eglė Laniauskienė, vakarinių programų vedėja Vakarė Valaitienė, religinių pašnekesių pravedėja ses. Zita Kripavičiūtė, ideologinių pašnekesių pravedėja Jūratė Krokutė-Stirbienė, psichologinių pašnekesių pravedėja Pranutė Domanskienė, dramos mokytoja Austė Vygantienė, gamtos mokytoja Viki Jankutė-Moss, laikraščio redaktorė Mirga Valaitienė, rankdarbių mokytoja Dana Mikuzienė, meno mokytoja Rūta Salikienė, pasakų būrelio mokytoja Žilvė Vaitkienė, sporto mokytojai ir vandens sargai – Laura Gražulytė ir Jonas Korsakas, sekretorė Audra Kasputytė, darželio mokytoja Taura Underienė, gydytoja dr. Ona Daugirdienė, nakties sargas Darius Nemanis, ūkvedė Jūratė Dovičienė, šeiminkė Ona Norvilienė. Jaunučių būrelių globos jaun. vadovai: Gaja ir Milda Bublytės, Audra Degesytė, Lydia Dutton, Vida

Ziedonytė, Aidas Kuolas, Kovas Lapšys, Kovas Norvilas, Linas Polteraitis, Rimas Polteraitis, Audra Prialgauskaitė, ir Amanda Ragauskaitė. Virtuvės talka: Jolanta Nemanienė, Daiva Jonikienė, Jūratė Mikulevičienė, Matas Laniauskas, Tadas Mikuzis, Povilas Mikulevičius ir vadovų padėjėjai: Rana Brizgytė, Rima Ješmantaitė, Lina Sidrytė, ir Berta Khavakhaitė. Po šv. Mišių, kurias aukėjo kun. Alfonsas Babonas, stovyklautojai nuleido vėliavas ir pavalgė vakarienę. Tada kiekvienas būrelis su vadovu išsirinko vardą ir sugalvojo simbolį, kuriuo papuošė plakatą ir vitražą. Plakatai ir vitražai kabės valgykloje, kurioje jėjimas vaizduoja pilį.

Moksleiviai ateitininkai Dainavoje ruošiasi pasirodymui prie laužo.

Nuotr. R. Polikaitytės

Paskaitos susidomėję klausosi Juozas Baužys ir dr. Adolfas Damušis.

VIENAS VASAROS SAVAITGALIS DAINAVOJE

Sekmadienį, liepos 24 d., pro Dainavos stovyklavietės vartus į abi puses pradėjo važiuoti automobiliai. Mokytojų 28-ji savaitė oficialiai baigėsi liepos 23 d. vakare ir jos dalyviai skubėjo į namus, tik kelios šeimos pasiliko Dainavoje antrai stovyklai.

Tą sekmadienį vykusios Dainavos stovyklos metinės šventės – gegužinės atvyko nemažai žmonių iš Detroito. Gegužinė vyko kitoje pusėje Spygliaus ežero. Vaikai buvo pasiruošę maudytis ir smaguriauti ledais, suaugę buvo labiau susidomėję lietuviškais pietumis, kuriuos ten buvo galima nusipirkti. Daugelis domėjosi laimikų traukimu. Pavakaryje visi ruošėsi dalyvauti 5 valandą aukojamose šv. Mišiose.

Stovyklos administracija nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p. pluošto tvarkydama bendrabučius tėvų stovyklon atvežtiems jaunučiams ateitininkams, nekantriai laukiantiems kada galės užimti jiems skirtas patalpas. Laukdami vaikai turėjo progos pasimaudyti, susipažinti su Dainavos gamta ir aplinka.

Mokytojų savaitės dalyviai jau šeštadienį turėjo progos išvysti naujus veidus – JAS stovyklos vadovus, es, atvykusius paruošti stovyklą daugiau negu 100 jaunų stovyklautojų. Dienos slinktyje

teko pamatyti, kaip medžiaga papuošose valgyklos duryse staiga iškilo geltona-žalia-raudona spalvų pasakos pilies vaizdas.

Anoje ežero pusėje, detroitiskis berniukas, pasiprašęs savo tėvelių, šventė savo gimtadienį Dainavoje. Į jo gimtadienio pokylį „Spygliaus“ pakranteje ir pastogėje suvažiavo draugai ir jų šeimos.

Mokytojų savaitės dalyviai repetavo savo stovyklos užbaigimo vakaro programai. Lietuviškai besimokantieji ir iš toliau atvykę stovyklos dalyviai stovėjo eilutėje, norėdami išgyti detroitiskio Pauliaus Jurgučio suprojektuotus įvairiaspalvius marškinėlius su įrašu „Dainava“.

Ateitininkų sėdaraugį Čikagoje buv. valdyba su naujosios valdybos pirmininku. Iš k.: – Valerija Žadeikienė, buv. pirm. Jadvyga Damušienė, dabartinis pirm. dr. E. Saliklis, I. Polikaitienė ir Danilevičienė.

PROF. A. ŽYGO SIŪLYMAI ATEITININKŲ KONGRESUI

Liepos 14-17 d. Vilniuje įvyko XII ateitininkų kongresas šūkiu: „Ateitį regiu tėvynės laimingą“.

Kanadoje leidžiamas savaitraštis „Tėviškės žiburiai“ pateikia spaudoje pasirodžiusias žinias apie prof. Arvydo Žygo kongresui parengtą „Ateitininkų manifestą“. Šis doku-

Taip padirbėję stovyklautojai šoko, dainavo, ir žaidė per susipažinimo linksmavakarį. Pasimeldė ir pavalgė naktiepičius nuėjo į barakus miegoti.

Stovykloje nuotaika smagi. Vaikai užimti ir laimingi. Oras šiltas, nelyja. Smagiai praleisim Dainavoje dvi savaites!

Mirga Valaitienė

ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENOS

Ateitininkų studijų dienos Dainavoje, Michigan, bus progos išsamiai susipažinti su Lietuvoje įvykusio Ateitininkų kongreso eiga, diskusijom, sprendimais. Kongreso aptarimas įvyks rugsėjo 4 d. Į studijų dienas jau galima registruotis, skambinant Lidijai Ringienei: (708) 361-2557.

ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĖ IR LAIMĖJIMAI

Namų valdyba nori atkreipti geradarių dėmesį į laimėjimų bilietėlių šaknelių grąžinimo datą. Dalis laiškų gavusių jau atsiskaitė, pridėdami ir auką, bet iš kitų dar laukiame. Laiko nebedaug. Žinia, kad vasaros atostogų ir kelionių į Lietuvą reikalais užimti, galėsite ir pirmi, kad laimėjimų traukimai įvyks š.m. rugpjūčio 28 d. per namų gegužinę.

Žinant pašto nerangumą, patartina nedelsti, norint kad jūsų bilietėlių šaknelės patektų į laimėjimų krepšį.

Laukiame ne tik jūsų atsakymų, bet atvykimo į gegužinę. Ateitininkų namų valdyba

Džiugu, kad „Dainava“ – JAV-se esantis lietuviškas kampeilis tebegyvuoja ir žaliuoja. R.K.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays. Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūrą. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIJAS KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, Chicago, IL 60655
Bridgview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v.p.p. 7 v.v. antrą 12-30-3 v.p.p.
trečią 4 v.p.p. ketvirtą 1-3 v.p.p.
penktą ir šeštą 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmą 2 v.p.p. 7 v.v., antrą 9 v.v. 12.
ketv. 12-4 v.p.p., penktą 12-6 v.v.

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St., Lemont, IL 60439
Priešais Palcos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd. Tel. (312) 585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.v. – 3 v.p.p.
ketv. 10 v.v. – 7 v.p.p., trečd.,
šešt. 10 v.v. – 2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRAŠAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priešais Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

MUS MAITINA DIEVAS

Karo metu daug mūsų tėvų, apsieidami su „erzaciais“ arba kartais ir visai nepavalgę svajodavo: kad taip bent kartą per savaitę gavus mėsos pavalgyti! Atrodė, kad jau tuomet gyvenimui nieko nebetrūktų. Bet, pasibaigus karui, išsipildė tas svajonė ir tuos troškimus pakeitė kiti. Šiandien, ypač Vakarų kraštuose esantys, daugelis tapo net ir labai pasiturintais. Bet tas gilus vidaus „alkis“ vis dar nerimsta, patenkinamas tik trumpai, kai darome gera ar turtui, kai džiaugiamės gražia šeima, kai menas ar kūryba praskaidrina kasdienybę, kai pajuntame gilų dėkingumą Dievui, jausdamiesi tobulai, visiškai gerojo Kūrėjo aprūpinti ir globojami (tą pajunta ne turtingiausieji, bet artimiausią ryšį su Dievu turintieji).

Šio sekmadienio Evangelijoje (Jono 6:24-35) Jėzus žada tokį sotumą tiems, kurie pas jį ateina, juo tiki ir gyvena: „Aš esu gyvenimo duona! Kas ateina pas mane, niekuomet nebealks, ir kas tiki mane, niekuomet nebetrūks“. Bet daugumas mūsų, kaip ir ano meto žmonės, gavę pasirinkimo tarp tariamai užtikrinto materialinio saugumo (sakysim, patikėjus milijoną dolerių ar laikėjus politiniu vadu) ir Kristaus artumo bei meilės, nors sekančią dieną ir skurdą pakeisti, visuomet pasirinktume „konkrečiau“ materialinį užtikrinimą (gal pasiteisindami, jog būtų lengviau ir melstis, ir artimą šelpti, turint pinigų).

Tad nėra ko stebėtis, kai Jėzų sekojančios minios jo išeikio, jei ne dėl kitų stebuklų, tai dėl to, kad jo padauginta duona taip socialiai pamaitino, kaip niekad. Ir mes elgiame panašiai: norime ne Jėzaus (nes tuomet reiktų savo gyvenimą keisti), o tik jo duonos.

Panašiai prieštarą norus turėjo ir iš Egipto nelaisvės perdykumą vedami žydai, kaip geridime šio sekmadienio pirmame skaitinyje (Išėjimo 16:2-4 12-15). Nors jie buvo stebuklingai išvesti iš Egipto nelaisvės ir pervesti per Raudonąją jūrą, tai jiems dar neįeidę pasiteikimo Dievu – nedavė tikėjimo – nepakeitė jų gyvenimo būdo. Keliaudami per dykumą i Pažadėtąją žemę, nors jiems Dievas parūpino vandens prie Maros, jie išmetinėjo, kad vanduo kartus; nors Dievas juos stebuklingai aprūpino ir duona, ir mėsa, jie vėl pradėjo ilgėtis Egipto duonos ir mėsos. Jie pradėjo ilgėtis žinomos vergovės, vietoj nežinomos ateities lais-

vės, nepaisant, kad per savo pasiuntinį Mozę, pats Dievas juos stebuklingai veda į laisvę. Jiems svarbiau buvo „užtikrinta“ duona, negu ryšys su tuo, kuris duoda ne tik duoną (kad ir neįprastą), bet ir laisvę, ir rytojų.

Duodamas stebuklingą duoną, kuri lijo iš dangaus, Dievas juos ir mokė gyventi laisvėje, priklausomiems ne nuo žmoniškų valdovų malonės, o nuo Dievo, duodamas jiems smulkius duodamus, kaip naudotis juo duodu maistu. „Vakarais jūs turėsite valgyti mėsos, o rytais pasisotinsite duona. Tada pažinsite, jog aš esu Viešpats, jūsų Dievas“. Dievas Mozei pasakė: „Tiekė manim, aš lysiu jums duona iš dangaus. Kasdien žmonės... tepasirenka tik tiek, kiek pakaktų vienai dienai, kad išbandytum, ar jie laikosi mano mokymų, ar ne“. O šėštą dieną, kad jie galėtų išsiti ir Dievą garbinti septintą, Dievas davė dvigubai tos duonos ir leido jos prisirinkti dviem dienoms.

„Vakare atskrido daug putpelių ir nutūpė stovyklą. O rytą... kai migla išsisklaidė, ant tyrų paviršiaus pasirodė smulkūs grūdėliai, lyg kruopos... Izraelitai viens kitą klausinėjo „Man hu?“, tai reiškia: „Kas tai?“ Kai izraelitai klausė šį klausimą, jiems rūpėjo ne jos cheminė sudėtis. Mozė jiems atsakė, kad tai Viešpaties duoda duona. Tai kviečia ir mus su nuostaba klausiti apie kiekvieną valgi ant mūsų stalo: „Kas tai?“ Ir mūsų tikėjimas, ne chemija, duoda atsakymą: tai dovana iš dangaus, tai stebuklingos meilės dovana, kuria reikia dalintis su kitais, kuria dalindamiesi džiaugiamės Dievo meile.

Išmokę taip priimti Dievo dovanas iš jo rankos, būsim apsiuvalkę su „nauju žmogumi, kuris sutvertas pagal Dievą teisume ir tiesos šventume“, kaip rašo šv. Paulius Efeso tikintiesiems (Ef 4:17, 20-24). Jėzus sakė, kad jis pats yra „gyvenimo duona“, kuri vieninteli tikrai sotina. Bet ji „turteli“ nereikia vien tik priimti jį šv. Komunijoje. Ją priimame šventagiškai, jei nesistengime Kristumi gyventi – anot šv. Pauliaus: „apsivilkti Kristumi“. O tam nėra kito kelio, kaip tik „atsizadėti ankstyvesniojo (pagoniško)... gyvenimo būdo, kuris žlugdo žmogų apgaudiniais geismais“. Gyvenant Kristumi, kaip mokė Dievas ir izraelitų dykumoje, nėra vietos gėbšumui, o vertiname Dievo dovanas ir jomis dalinamės.

Aldona Zailskaitė

Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje (iš kairės): dr. Kęstutis Peckus, Jūratė Stirbienė, Angele Bailey, Dana Mikuzienė, Regina Kučienė ir dr. Antanas Balašaitis.

MAFIJOS RIKIUOTĖS

ALGIS ŽUKAUSKAS

Ten, kur slubuoja teisėsaugos veikimas, veisiasi ir klesti mafijos piktžolės. Jokiam nusikaltimui nėra tiek įžulmo ir visokeriopos žalos, kiek atsiranda mafijos organizuotame nusikalstamume.

Lankant Lietuvą, mafijos veikimo tema ir padariniai yra dažnai linksniojami pasisėkėjimuose, spaudoje ir televizijoje. Norint tiksliai suprasti mafijos pavojaus, reikalinga pažvelgti į visą mafijos estafetės kvartetą: – mafijos dalyvių, per kuriuos pinigai ar turtas perduodamas nuo vertelgos (pvz. kioskininko) augalotam gaujos vyrukui; nuo vyruko stambiam verslininkui; ir iš verslininko rankos sukančiam valdininkui ar net valstybininkui. Pastarasis yra pats pavojingiausias ir galingiausias mafijos komandos sąsąta. Jis užtikrina komandos gerovę ir neliečiamumą nuo teisėsaugos.

Smulkūs prekybininkai, kurie turi krautuvas ar kioskus, dažniausiai nėra gaujų nariai. Tačiau klientai juos laiko mafija dėl to, kad jie pardavinėja prekes besaikiu aukštomis kainomis ir turi nuolatinius kontaktus su gauja. Šie požymiai perkančiai publikai reiškia, kad ji turi mokėti ne tik už prekę, bet ir už „apsaugą“.

Mokėtis už „apsaugą“ atiduodamas augaloties gaujos vyrukams, kurie, apsirėngę trenaikiu ir pasipuodę aukštinėmis grandinėmis, stovinėja prie savo užsienietiškių automobilių netoli viešbučių ar kino salių. Vakare jie suvažiuoja į kabaretuos. Gaujos vyrukai surenka duokles, išnuomoja merginas, pardavinėja narkotikus, ginklus ar nelegalią kontrabandą. Vengdami pavojingų konfronta-

cijų, jie turi ratelį boksinių ar apykvaivių, karate išsiteniravusių pasiuntinių, kuriuos, lazdomis ar pistoletais apginkluotus, siuntinėja gąsdinti krautuvių savininkų. Patys augaloti gaujos vyrukai surinktus „apsaugos“ pinigus perduoda stambiam verslininkui. Šis plėšikas – baronas jau yra tapęs milijonierium, papirkdamas valstybinę mafiją. Skaičiuojama, kad tarp 30 ir 50% mafijos pelno perduodama sukčiaujančioms valdžios žmonėms.

Jie skirtingi kriminalistai turi būti stebimi iš profilio, nes žvelgiant į vieną iš priekio ar iš užpakalio, nepamatysi kitų. Dažniausiai publika susiduria tik su vienu tipu, kuris užstoja kitus esančius mafijos grandyje. Net tada, kai iš profilio matomas viso kvarteto sąsąta, teisėtvarkai reikalingos skirtingos priemonės ir metodai tuos skirtingus mafijos tipus išvesti iš rikiuotės.

Pirmasis ir trečias tipas (prekybininkai ir pramonininkai) gali būti palenkiami pereiti į teisėtą verslą. Tuo tarpu antrasis ir ketvirtasis tipas (chuliganai ir koruptuoti valdininkai) turi būti išmesti iš mafijos balno juos baudžiant teisėsaugos sistemoje.

Mafija numato, kad geriausias būdas perduoti visą grobį savo paveldėtojams, vaikams ar giminėms yra tapti legaliais, nes kitaip jaunesni ir stipresni tiki grobį iš jų bandys atimti. Del šio pavojaus mafija norės praveisti įstatymus, garantuojančius teisę į privačią nuosavybę, siekdama įstatymų apsaugos.

Iš teisėsaugos perspektyvos kovojant su mafija, svarbiausi smūgiai turi būti nukreipti prieš stipriausius kenkėjus:

Nuotr. Viktoro Kučo

smurtu ir valdiškomis pozicijomis operuojančius nusikaltėlius. Išmušus iš mafijos rato tuos stipinius, sugrįšva visas ratas. Silpniausia taktika – bandymas išplėsti iš rikiuotės po vieną stipiną.

Apskritai, kova su mafija priklauso nuo teisėsaugos paslankumo atidengti, surinkti įrodymus, apkaltinti ir nuteisti mafijos nusikaltėlius. Tame procese yra būtina neleisti mafijai gąsdinti liudininkų ir teisėsaugos valdininkų. Nuo kovos su mafija pasiekimo ar pralaimėjimo priklauso, ar Lietuva taps teisine ar anarchine valstybe.

SENIAUSIAI ŽEMAITIJOS MOKYKLAI – 75-KERI

Liepos pirmą savaitę iškilmingai paminėtas seniausias mokyklos Žemaitijoje, Raseinių 1 vidurinės mokyklos – 75-erių metų jubiliejus. Atvyko būvė mokiniai ir iš keleto Vakarų šalių.

Marijampolės Rygiškių Jono vidurinėje mokykloje rinkosi 1944 m. laidos abiturientai. Iš visos Lietuvos suvažiuojo nemažai buvusių gimnazistų, kai kurie nesimė 50 metų. Deja, likus tik kelioms dienoms iki susitikimo, mirė buvęs jų klasės auklėtojas Leonas Puskunigis – žinomas Skriaudžių kanklininkas, iškentėjęs Štuthofio ir Sibiro lageriuose.

Pasak buvusio klasės seniūno, apie 10 jų bendraklasių dabar gyvena užsienio šalyse. Artėjant frontui, nebuvo lengva tuometiniams abiturientams, tačiau dauguma jų baigė aukštuosius mokslus: yra gydytojų, mokytojų, žurnalistų, profesorių ir mokslo daktarų. Į susitikimą buvo atvykęs ir vienas gimnazistų mokytojas – J. Bendoravičius, dabar sėkmingai dirbantis Šiauliuose.

ir už jį.

Nutarėm laukti, kol išauš. Pasirodė, kad Jenkauskas buvo ne vienas – būryje atsirado ir kiti, kurie naktį nematė. Pirmo būrio būrininkas psk. Markevičius buvo gerai pažįstamas. Pasidalino pergyvenimais. Jis pasiūlė atnešti iš kuopos virtuvės pusryčių. Tuo tarpu pasigirdo šūvis.

– Aš jau gavau, – sušaukiau.

– Ką tu gavai? – paklausė būrininkas.

Aš nuslydau gilyn į apkasą, parodžiau dešinę milinės rankovę, kurioje buvo nauja skylė. Kulka įėjo žemiau pečių per ranką. Jeigu būtų įlindusi kelis centimetrus į kairę, būtų pataikiusi tiesiai į širdį.

Kvailas buvau, per aukštai apkase sėdėjau. Pradėjo bėgti kraujas per rankovę. Kiti mane aprišo, aš jiems palinkėjau geriausios kloties, nes žinojau, kad turėsiu nuo jų atsiskirti.

Lauko ligoninėje

Atsisveikinau su pirmo būrio vyrukais. Ten netoli buvo susisiekimo apkasai, tai perbėgav rugių lauką, pasiekiau apkasas ir tada jaučiausi jau saugiau. Netoli buvo pirmasis peršimo punktas. Aptvarstė man ranką, išdavė raštą, kad sužeistas fronto linijoje, o ne pats susižeidžia, kaip kartais atsitikdavo. Tokiu atveju karys automatiškai būdavo nuteisiamas mirties bausme, todėl turėti tokį raštą buvo labai svarbu.

Netoli lauko ligoninės buvo pereinamasis punktas, kur stovėjo mūsų kuopos virtuvė. Ten susitikau viršilą, raštininką ir virėją, su kuriais kartu įstojau į tą kuopą, kai kūrė diviziją. Man pirmiausia buvo svarbu gauti ką nors užvalgyti. Virėjas pripylė katiluką neblogos

Kur čia skirtumai?

Žmonės sako: „Juo daugiau dalykai keičiasi, tuo labiau lieka tokie patys“. I rankas pateko nedidelė knygutė, „Kelonė po Europą ir išpūdziai“; parašė ir išleido kun. Pr. J. Vaitukaitis, 1928 m., Chicago, Illinois. Ta knygelė, išspausdinta 10 metų po pirmojo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, puikiai paaiškina cituotąją patarlę.

Kun. Vaitukaitis 1925 m. lankėsi Lietuvoje ir labai įžvalgiai aprašo tuolaikinį gyvenimą, nuotaikas, nusiskundimus, rūpesčius, valdininkų savivalimą – žodžiu, pateikia gan ryškų kasdienybės skerspjūvį. Tie jo išpūdziai ypač įdomūs savo nepaprastu panašumu darbarčiai. Jeigu nubrauktume knygelės išleidimo metus, ištaisyti archaizmus išsireikšmų tekste, galėtume tvirtinti, kad išpūdzius parašė kuris mūsų tautietis, grįžęs po šios vasaros viešnagės Lietuvoje.

Kun. Vaitukaitis pirmiausia aprašo žmonių nuotaikas: „Visi džiaugiasi, kad nėra spaudžiamų rusų arba vokiečių sunkios letenos, bet pačių lietuvių savi valdiškai šalis tvarkoma“. Vienok Lietuvos gyventojai turi kuo pasiskųsti: nėra gerų, surpratusių, pasiaukojančių mokytojų, jaunimo auklėtojų, kurie paruoštų tautai ateities vadus. Pasak autoriaus „Koki bus vaikai, toks bus paaugęjęs jaunimas. O koks jaunimas, tokia bus visa tauta, nes jaunimas yra tautos ateitis“. Kadangi knygos autorius yra kunigas, jo pagrindinis rūpestis, kad „Katekizacija mažų ir priaugusių vaikelių daugelyje vietų yra labai silpna“. Patariama daugiau dėmesio kreipti į mokytojų religinį pasiruošimą gūnamą mokytojų seminaruose (šiemet, kaip žinome iš spaudos, A.P.P.L.E. kursuose pirmą kartą buvo dėstoma ir tikyba, bet anuomet tokių kursų nebuvo), nes „dažniausiai netikėjimas, apsielvidimas ir abejotimai kyla iš nesupratimo ir nežinojimo“.

Nepasitenkinimų sąrašą viršuje išrašyti valdininkai, kurie „nepatenkina žmonių būtinose jų reikaluose“. Skirtumas tarp šių dienų ir praėities yra tik toks, kad kun. Vaitukaitis tuos nepareigusius valdininkus vadina „cicilikais“, „laisvamaniais“, o mes – komunistine nomenklatura. Bet tai tik terminologijos reikalas, o tarnautojų ydos labai panašios: kyšininkavimas, „pasipū-

timas“, pareigų nepaisymas. Ypač gėda tiems valdininkams, kuriuos žmonės išrinko teisėtų rinkimų metu, o „dar didesnė gėda lietuviams piliečiams, iš kurių krašto tampa išrinkti i Seimą atstovai visai priešingi tu pačių išrinkėjų prakiliausiems tikslams ir pačios šalies gerovei... Tokie žmonės, gavę pirmenybes, vietoj pagerinti šalies dalykus, galimybę esant, nuolatos bandys kenkti bei trukdyti pirmyn varomajai šalies gerovei darba... Lietuvoje randasi tokių žmonių, kurie iš pamatų graužia nematoma, bet jaučiamai, šalies gerovę ir jos nepriklausomybę yra kenksmingi... O vidūjiniai priešiari yra daug kenksmingesni ir pavojingesni šaliai, negu išlaukiniai“.

Autoriaus įžvalgumas apima net ir Amerikos lietuvių geradžiškumo išnaudojimą: „Kai kurie nusiskundžia dideliu neturtu. Bet pasiteiravus bei pastudijavus jų gyvenimo aplinkybes, pasirodo nesą taip prastai, kaip jie save perstato“. Jis pataria užsienio lietuviams remti tautiečius tėvynėje daugiausia pinigine pagalba, siunčiant ją „mažesniems sumoms, bet dažniau“. O apsilankiusiems amerikiečiams (t.y. Amerikos lietuviams), kurie Lietuvoje mato tik blogybes, „užkerta“: „...daugelis iš jų, taip sakant, per daug išpūnėję. Kai kurie, grįžę iš užsienio Lietuvos, nori gauti sau neužpelnytus garbes... Tie, kurie nori save daugiausia visiems parodyti, yra mažiausiai pamatomi... Geras būdas, apsilankius Lietuvos – visuomet būti savo vietoje. Tuosyk būsi visų gerbiamas ir daugiau malonumo susilauksi apsilankymuose, vaišėse, primimuose“.

Rašantis pateikia dar vieną gerą patarimą, kuriuo galėtų ir dabartiniai užsienio lietuvių pasinaudoti: „Teko nugirsti, kad „Drauga“, „Laiva“, „Vytis“, „Garsa“ ir „Darbininką“ Lietuvoje žmonės mėgsta skaityti, bet dėlei aukšto Amerikos pinigų kurso, sulginant su Lietuvos pinigais, retai kas išgali užsipreneruoti Amerikoje išieinančius lietuvių geresnius laikraščius. Patariau viršminėtu laikraščius savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje užpnumeruoti. Bent vieniems ištiesiems metams užpirkimas vieno tokių laikraščių suteiktų daug didausmo saviškams, Lietuvoje gyvenantiems“.

Prie tų žodžių: nei pridėti, nei atimti...

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

13

Naktimis mums reikėjo eiti kasti apkasų. Buvo pasakyta, kad reikia iškasti tiesų susisiekimą, nes senieji apkasai buvo iškasti aplink aukštumą. Buvo įsakytą eiti į lygų lauką ir kasti apkasus. Tikrai nebuvo malonu, kai vokiečių linijos buvo čia pat. Kulkos tankiai prašvilpdavo pro ausis, tai visi, išsikase mažą duobelę, stengdamies bent kiek apsisaugoti. Kai išsikasi gilią duobelę, galimais ir atsistoti.

Antras batalionas buvo užėmęs barą į dešinę. Jie buvo dar arčiau vokiečių linijos. Net už antrą batalioną toliau pozicijas užėmė drausmės batalionas. Jeigu kuris kareivis kuo nusikalto, jis tuoj nubaudžiamas iki penkių mėnesių tarnybos drausmės batalione, kas buvo lygu dešimt metų kalėjimo ar sunkaus režimo lagerio. Mažiau nusikaltusiems tekdavo 3 mėnesiai drausmės batalione. Vienas mūsų kuopos kareivis norėjo parduoti apatinius drabužius, už tai gavo tris mėnesius drausmės batalione.

Tie drausmės batalionai buvo siunčiami į pavojingiausias fronto vietas, arti vokiečių linijų. Priekyje buvo spygliuotos vielos ir minos. Bataliono kariai patys turėjo tiesti tas spygliuotas vielas, užminuoti laukus. Užnugarį buvo pastatyti sunkieji kulkosvaidžiai. Jeigu kas bandė pabėgti, vietoje nušaudavo. Bataliono vadai buvo daugiausia nusikaltę enkavedistai, tai jiems

įsakydavo išlipti iš apkasų ir vaikščioti lauku. Vokiečiai iš tolo šaukdavo:

– Nebijokit, mes žinom, kad jus nubaudė ten vaikščioti. Nešausim!

Dažnai prižiūrėtojai patys nušaudavo. Jeigu ne mirtinai nušaudavo, o tik sužeisdavo, tai bausmė buvo dovanojama.

Mūsų divizija pakeitė šarvuotųjų divizijos su daug tankų ir „katiušių“. Man pirmą kartą teko iš arti pamatyti tankus ir tas didžiulias patrankas, kurias vadindavome „katiušomis“. Jie atrodė visai nauji, o patrankos užduotos ant gerų sunkvežimių. Tokių sunkvežimių man nebuvo tekę matyti. Vėliau būriui įsakytą prisijungti prie antros kuopos. Bėgdami per rugių lauką, susidūrėme su smarkia vokiečių ugnimi. Aš virtau ant pilvo ir rugius. Už keleto centimetrų priekyje pamatiau ištemptą vielą. Mina atrodė kaip rankinė granata, įkišta į žemę. Jeigu būčiau palietęs tą vielą, būtų man galas. Atsargiai perlipė vielą, pabėgom kiek pirmyn. Mes atsiskyrėm nuo kitų. Buvo jau pavakarys ir mano draugas, 29-tojo korpuso karys Jenkauskas, prieblandoje visai apako. Sako, kad nuo blogo maisto, tad man teko žiūrėti ne tik už save, kad neužlipčiau ant minos, bet

sriubos, davė dar gabalą duonos. Pavalgęs nuėjau į lauko ligoninę, kuri buvo nemažame bunkeryje.

Vyriausia sanitare buvo viršilos žmona. Ji nusistebėjo, kad dar kartą išlikau gyvas, o viršila nusivedė kiek toliau ir pasakė, kad kaip tik šandien pirmą kartą gavo kiek degtinės kariams. Prie mūsų prisijungė viršilos žmona ir virėjas, atsinešę mėsos konservų. Mes kiek išgerėm ir užvalgėm, pasidarė linksmesni, nors tos degtinės daug nebuvo, bet bent valandėlei pamiršau, kas aplinkui vyksta.

Kitą rytą mums išdavė trims dienoms maisto, kaip paprastai ten būdavo, pasakė, kur turim nueiti. Mūsų grupėje visi buvo nesunkiai sužeisti, bet užtruko kelios dienos, kol pasiekėme tą ligoninę. Ten buvo didžiuliai bunkeriai kažkokio kolchozo žemėse. Bunkeryje, į kurį mane nuvedė, buvo dviejų aukštų mediniai gultai, viduryje geležinis pečius, nors vasaros metu nenaudojamas. Patalpoje buvo daug sužeistų. Mano rankos žaizda gana greitai užgijo, bet koja, kur buvau anksčiau sužeistas, vėl atsivėrė, kai pasiuntė į frontą, todėl nuo jos tebekentėjau.

Kai mes pakeitėm tą diviziją, miško pakraštyje matėme pakartą kareivį, ant kurio krūtinės ir nugaros buvo lenta su užrašu, kad tai vokiečių šnipas, panorėjęs pernešti ginklus vokiečių pusėn. Tai buvo perspėjimas visiems, kurie susigundyti pereiti pas vokiečius.

Mums esant pirmose linijose, girdėjome vokiečių, leidžiančių per garsiakalbius lietuvišką muziką. Jie lietuviškai ir kalbėdavo, ragindavo pereiti fronto linijas. Sako:

– Mes valgom baltą duoną su lašiniiais, o jūs visą laiką esate alkanai...

(Bus daugiau)

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

PRIIMTAS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMAS

Seimas priėmė Akcinių bendrovių įstatymą. Pagal naująjį įstatymą akcinė bendrovė galės steigti ir vienas asmuo, tačiau jos įstatinis kapitalas turės būti ne mažesnis, kaip 100,000 litų. Uždarosios akcinės bendrovės mažiausias įstatinis kapitalas — 10,000 litų. Visą bendrovės akcijų paketą irgi galės įsigyti vienas asmuo.

Kaip rašo Arūnas Daugis „Respublikoje“, kai kurios, šiandien jau bankrutavusios ir dar nespėjusios bankrutuoti firmos, rinkusios pinigus iš gyventojų, sakydavo, kad tai leido daryti senasis Akcinių bendrovių įstatymas. Dabar skolinis piniginių lėšų iš gyventojų bendrovės galės tik išleisdamos specialius skolinamuosius rašutus obligacijas. Pasibaigus nustatytam terminui, bendrovė privalės jas išpirkti, kartu išmokėdama ir žadėtą palūkanas. Išleisčių obligacijų nominali vertė negali viršyti bendrovės įstatinio kapitalo. Uždarosios akcinės bendrovės leisti obligacijas, t.y. skolintis pinigus — negalės. Kita svarbi naujojo įstatymo nuostata — komerciniai bankai galės įsigyti Akcinių bendrovių ir Uždarytųjų akcinių bendrovių akcijas.

VALSTYBINĖS OBLIGACIJOS LAUKIA PIRKEJŲ

Skaitytėjai turbūt jau žino, kad Lietuvos Finansų ministerija išleisdžia pirmąją Valstybinių obligacijų emisiją. Išleidiama 100 litų nominalios vertės trumpalaikių (3 mėnesiams) paskolos obligacijų už 50 mil. litų. Už šias obligacijas valstybė mokės 35 proc. metinių palūkanų. Liepos 19 d. Lietuvos bankas organizavo varžytines, kuriose obligacijas įsigijo komerciniai bankai ir finansinės maklerio įmonės. Specialių teigimų, Lietuvoje šios obligacijos nebus labai populiarios, nes komerciniai bankai už terminuotus indėlius kol kas

moka didesnes metines palūkanas, tačiau obligacijomis domisi užsieniečiai. Juos patenkina ne tik 35 proc. palūkanos, bet svarbiausia, kad yra rimtas užtikrinimas — valstybė. Tai reiškia, kad po trijų mėnesių obligacijos tikrai bus išpirktos ir sumokėtos palūkanos. Viena obligacija per 3 mėnesius „uždirbs“ 8 litus 75 centus. Nuo rugpjūčio 2 d. šiomis obligacijomis pradės prekiauti Valstybinė vertybinių popierių birža. Tuomet valstybės obligacijų galės įsigyti firmos ir asmenys. Jeigu jus sudomino pirmosios lietuviškos obligacijos, turite kreiptis į biržoje prekiaujančias ir obligacijų išsigijusias finansinio maklerio įmones. Kokios finansinio maklerio įmonės įsigijo obligacijų, galite sužinoti paskambinę į Valstybinę vertybinių popierių biržą Vilniuje telefonais: 35-29-84 arba 35-38-71. Fax 35-48-94.

NEW YORKO MOTERYS MŪVĖS LIETUVIŠKOMIS KOJINĖMIS

Moteriškų kojinių ir pėdkelnių gamybos monopolistas Lietuvoje yra Kauno „Kotono“ bendrovė. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, liepos pradžioje „Kotono“ bendrovėje buvo pakrauti pirmieji du talpintuvai naujo pavyzdžio ir ipakavimo pėdkelnių, skirtų amerikietėms. New Yorke „Kotono“ prekiautojai atidarė parduotuvę, kurioje bus prekiaujama „Silvos“, „Pakaitos“, „Dailės“, „Kotono“ ir dar kelių Kauno įmonių gaminiais.

„Kotonas“ per metus pajėgus numegzti 32 mil. porų kojinių, tačiau realiai planuojama gaminti 15-16 milijonų. Šį kiekį lemia rinkos galimybės. Kol kas Lietuvos moterims per metus užtenka 4 mil. porų. Lietuviškų kojinių pagrindinės pirkejos yra kaimyninių šalių moterys. Į Vakarų rinką per metus, nors lietuviškos kojinių ekspozicijos beveik visose garsiausiose mugėse ir parodose, patenka tik 8-9 proc. „Mūsų

Privatizuota Vilkaviškio metalo gamykla „Pasaga“ gamina kastuvus, kirvius, automobilių variklių alyvos filtrus ir kitus metalo gaminius.

tikslas — ne tik per rakto, bet per visas skylutes listi į Europą. — sako „Kotono“ generalinis direktorius V. Zamaratskis.

VALSTYBINIS BIUDŽETAS ŠIOMET NEBUS ĮVYKDYTAS

Per pirmąjį šių metų pusmetį biudžetas gavo tik 85 proc. planuotų pajamų. Finansų ministerijos sekretorius (taip dabar vadinamos buvusios ministerijos sekretoriaus pareigos) Reinoldijus Šarkinas sako, jog jau dabar tenka konstatuoti, kad valstybinio biudžeto šiemet nepavyks įvykdyti. Kaip rašo „Respublika“, R. Šarkinas nesutinka, kad didžiausios biudžeto nepriemokos atsirado dėl įmonių nuslėptų pajamų. Pasak R. Šarkino, įmonės tiesiog mažiau beturi arba visai nebeturi pelno, todėl ir mokesčių sumoka mažiau. Liepos 1 d. valstybės biudžetui nesumokėta 619 mil. Lt. Kai kurioms įmonėms buvo leista atidėti skolas ir sudaryti mokesčių paskolas sutartis, pagal kurias biudžetas tikėjosi šiemet gauti apie 180 mil. Lt.

R. Šarkinas pareiškė, kad labai sunku skirstyti biudžeto lėšas, nes jų nuolat stinga visoms sritims. Jau teko pasiskolinti bankų lėšų. Šiuo metu biudžetas yra pasiskolinęs 78 mil. Lt. Didžiausios skolos prireikė gegužės pabaigoje, kai teko sumokėti mokytojams atostogų atlyginimus už visą vasarą.

Birželio mėnesį padaugėjo pridėtosios vertės mokesčio iplaukų — surinkta 90 mil. Lt., o anksčiau — 75 mil. Tikimasi, kad vėliau pridėtosios vertės mokesčio iplaukų didės. Normalios biudžeto iplaukos būtų tada, jeigu kasdien į jį iplauktų apie 15-18 mil. litų. Tuo tarpu biržely per dieną buvo gaunama tik 7-8, kartais 11 mil. litų.

ŽLUGO VALIUTINĖS VARŽYTINĖS MARIJAMPOLĖJE

Liepos pradžioje buvo numatyta varžytinėse už laisvai konvertuojamą valiutą parduoti Marijampolės valstybinę baldų restauravimo įmonę. Buvo siūloma įsigyti senus pastatus, kurie didelės vertės neturi. Įmonės indeksuotas įstatinis kapitalas tik 8,73 tūkst. dolerių. Tačiau šie pastatai yra miesto centre, be to, įmonei priskirtas 4,853 kvadratinio metrų žemės plotas. Miesto privatizavimo komisija tikėjosi, kad žemė priviliuos pirkejus, todėl Centrinei privatizavimo komisijai buvo pasiūlyta baldų restauravimo įmonei nustatyti 180,000 dolerių kainą. Centrinė privatizavimo komisija Vilniuje pradinę pardavimo kainą pakėlė iki 200,000 dolerių. Už tokią kainą neatsirado nė vieno pirkejo ir varžytinės neįvyko.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, tai jau trečios valiutinės varžytinės Marijampolėje. Pirmosiose pirkejai už viešbutį „Sūduva“ ir prekybos centrą „Draugystė“ sumokėjo po pusę milijono dolerių. Po nepavykusių varžytinių, Centrinei privatizavimo komisijai bus siūloma sumažinti baldų restauravimo įmonės pradinę kainą iki 120,000 dolerių. Šiemet Marijampolėje už konvertuojamą valiutą bus bandoma parduoti dar du objektus: pastata, kuriame įsikūrusi veterinarinė vaistinė bei buvusios elektrinės ir užtvankos pastatai.

LAISVOSIOS EKONOMINĖS ZONOS VIS PODUKROS VIETOJE

Dabartinė vyriausybė panaikino ankstesnių vyriausybų nutarimus dėl laisvųjų ekonominių zonų kūrimo Lietuvoje. Sudaryta nauja komisija naujam LEZ pagrindų įstatymui

rengti. Projektas dar kovo mėnesį įteiktas vyriausybei, bet iki šiol nesvarstytas. LEZ Lietuvoje šalininkas, Vilniaus universiteto „Vyties“ inovacinės firmos generalinis direktorius Gediminas Petrauskas „Lietuvos rytui“ sakė, kad socialinė ir ekonominė situacija blogėja, tačiau valdžia bijo pripažinti, kad pagal daugelį ekonominių rodiklių atitinkame tik besivystančių šalių lygį. Lietuva investicijoms tebėra padidintos rizikos zona. Pasak G. Petrausko, praktiškai nebėra kito kelio, kaip pradėti atnaujinti šalies ekonomiką nuo laisvųjų ekonominių zonų kūrimo. Vyriausybė yra priėmusi nutarimą, kad tikslinga kurti Kauno, Šiaulių (Zoknių) ir Kėdainių aerodromų bei Vilniaus buvusio Šiaurės karinio miestelio, Klaipėdos LEZ bei Kauno mokslinį technologinį parką. Kuriant pirmąsias zonas, tikimasi į Lietuvą pritraukti smulkius ir vidutinius užsienio verslininkus. Yra parengtas 2,5 milijardų JAV dolerių projek-

tas, apimantis visus 4 miestus. Per kiek metų jis būtų įgyvendintas, sunku pasakyti, tačiau, pasak G. Petrausko, jau šiandien Karmėlavos (Kaunas) aerodrome savo konsignavimo sandelius norėtų turėti Sankt Peterburgas, Tatarstanas, Maskvos sritis. Į aerodromo objektų statybą 2-5 mil. JAV dolerių norėtų investuoti Pietų Korėja. Tačiau, vilkiant LEZ kūrimą, yra pavojus, kad galim likti neberekalingi net su savo puikia tilto tarp Rytų ir Vakarų padėtimi. Laisvasias ekonomines zonas jau kuria Latvija, Baltarusija, Rusija, Lenkija — tiesia kelius, perstoja geležinkelius, aerodromus. LEZ tampa ir kiti gaminiai. Pasak

kainų ir konkurencijos tarnybos direktoriaus pavaduotojos Janinos Kumpienės, dažniausiai falsifikuotojai naudoja garsių pasaulio firmų vardus. Neseniai Konkurencijos taryba nagrinėjo faktą, kai Kauno rajone „Virtučio“ bendrovė siuvo sportinius kostiumus su „Adidas“ ženklu ir juos pardavinėjo Marijampolėje. Už šį pažeidimą bendrovei buvo skirta 46,8 lito (!) bauda, o šia produkcija prekiauvusi parduotuvė nubausta 311 litų. Moteris, siuvinėjusi „Adidas“ ženklą ant vaikiškų sportinių kostiumų, nubausta 10,000 litų.

Kauno „Merkurijaus“ parduotuvėje buvo parduodami moteriški palčiai su vokiečių firmos ženklu. Juos siuvo vietinė privati įmonė. Bendra Lietuvos ir Lenkijos įmonė „K and K“ siuvo moteriškas striukes su angliškais užrašais. J. Kumpienės nuomone, falsifikatų kasdien didėja, nes jie turi pirkejų paklausą, būdami kur kas pigesni už tikrųjų firmų produkciją.

Rima Jakutyte

FALSIFIKATAI LIETUVOS RINKOJE

Lietuvoje nemažai parduodama čia pat arba užsienyje falsifikuotų prekių: alkoholis, limonadas, benzinai, avalynė, drabužiai, galanterija, parfumerija ir kiti gaminiai. Pasak

FIDA bendrovės prez. Vytenis Aleksaitis (iš kairės), tarybos pirm. Vytautas Pakalniškis ir atstovas JAV Edmundas Kulikauskas.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. Į LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŲS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kellonės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

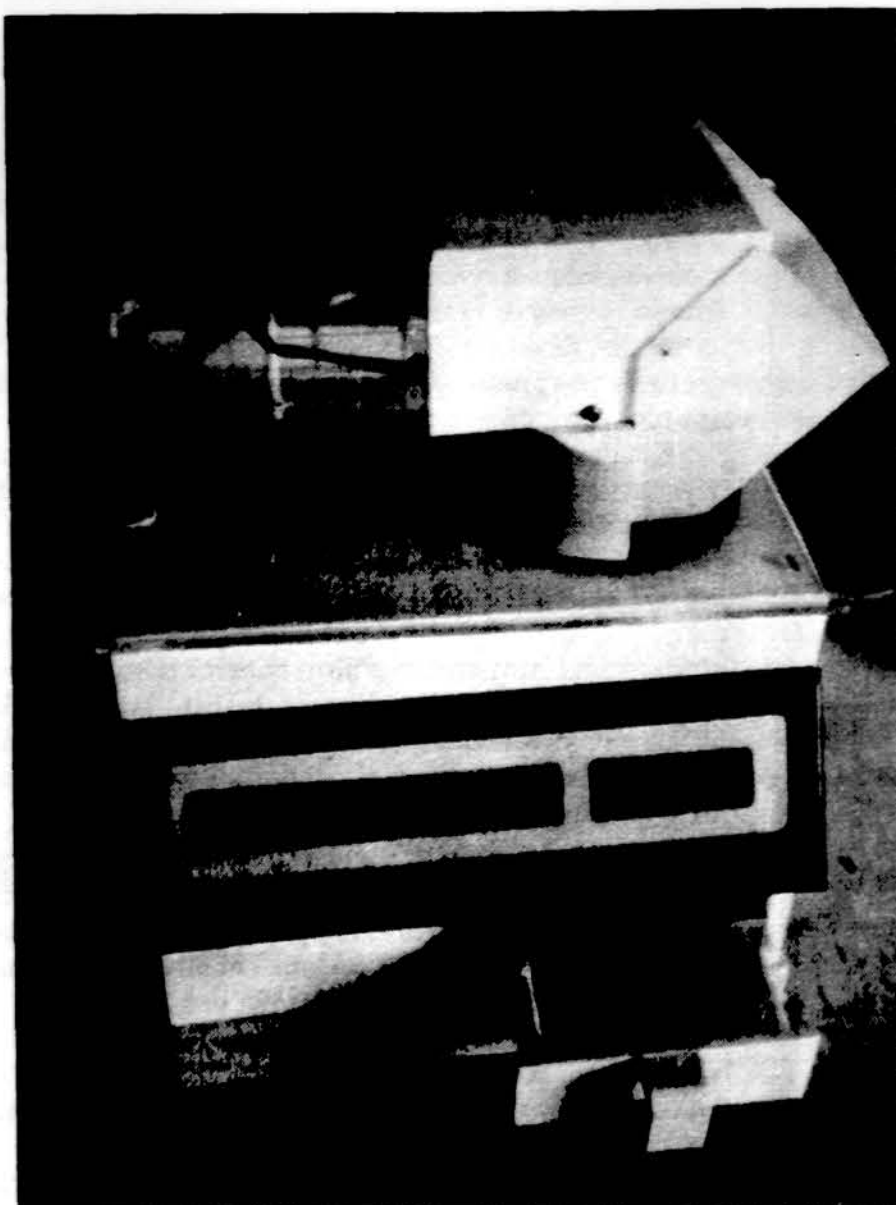
**TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783**

American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

**TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-148**

ETT (Elektronika, technologija ir tyrimai) bendrovė gamina dregmę grūduose matuoti instrumentą, kurį planuoja eksportuoti į užsienį, bet parduoda ir Lietuvoje.

L.A. Spindulio muzikinę vaizdą juostę vaikams

Mes Dainuojame

su dideliu entuziazmu priimtą Los Angeles lietuvių (pristatytą birželio 5d.) galite įsigyti ir jus. Kasetės (45 min. ilgumo) kaina persiunčiant į Kanadą ir JAV miestus - \$37.95 (JAV dol.), į Europą ir kitur - \$41.95. [Kalifornijos gyventojai pridėkite \$2.50 vietinių mokesčių (sales tax)] Čekius išrašyti: NEOVISION PRODUCTIONS P.O. Box 74277 Los Angeles, CA 90004

Kasetes gausite per 2-3 savaites. Užsisakydami pažymėkite kokios sistemos norite: NTSC (Kanadoje ir JAV), PAL (Europą, Pietų Ameriką ir Australiją).

Taip pat galite gauti sveikinimo kortelių su nuotraukomis iš "Mes Dainuojame" (8 kortelės ir vokai), kaina \$6.50, bei didelį (12x16) spalvotą plakatą, kaina \$5.50. Prie kortelių ar plakato užsakymo pridėkite \$2.- pasto išlaidoms.

Emilijos Tutlienės audinių parodoje, Seattle, WA. Iš kairės: pagerbtosji dėdė E. Tutlienė, lietuvių kalbos instruktorius ir University of Washington atstovas Guntis Šmidchens, audinių specialistė Rūta Salikienė ir parodos rengėja Irena Blekytė.

„ESU DAILIAI IŠMOKYTA, MOKU GRAŽIAI AUSTI“

Emilijos Tutlienės gyvenimo audinys

IRENA BLEKYTĖ IR ZITA PETKIENĖ

Praeito šimtmečio audiniai jau tapo pavyzdžiu. Jos darbuose pinasi asmeninė atradimo kūrėja su senoviskumu. Jaunesnės audėjos jau nebeturės tokių progų, kaip ji turėjo iškraustyti senus kraštus ir iš jų pasimokyti.

Audėja-žinovė Emilija Pačiūtė Tutlienė gimė 1911 metais Žemaitijos Naumiestyje, netoli Vokietijos sienos. Įkvėpimą audimui gavo iš kaimo kasdieninio gyvenimo. Augdama nepriklausomoje Lietuvoje, iš pačios jaunystės Emilija atidžiai stebėdavo madas, žmonėms atvykus į jos tėvo malūną.

Mažajai Emilijai Pačiūtei patikdavo daryti rankų darbą, ir jos darbelius kiti dažnai pagirdavo. Dukrai baigus ketvirtą skyrių, tėvas Pačiūsis nebeleido tęsti mokslo; o kai Emilijai suėjo 11 metų, motina pradėjo ją mokyti austi, nors pats vaikas to visiškai nenorėjo. Būdamas vyriausia iš septynių vaikų, Emilija taip ir pradėjo austi savo šeimai. Tomis dienomis buvo įprasta namuose austi įvairias drobes šeimos rūbams bei namų reikalingam.

Medžiagą sijonui pirmą sykį išaudė, turėdama 16 metų amžių. Jauną Emiliją labai domino moterų mados, ypač iš praeito šimtmečio. Pačių šeimoje gyveno vyresnio amžiaus giminaitė „Ciočia“, kurios rūbinėje kalbėjo 35 sijos, pačios austi, ir daug palaidinukų. Pradėjus austi, Emilija vis pagalvodavo apie „Ciočios“ sijos.

Juo spalvingesnis drabužis, tuo ji žmonės laikė gražesniu! Siūlus Lietuvoje dažydavo natūraliai. Kadangi Emilija gyveno netoli Vokietijos sienos, ji galėdavo nuvažiuoti į Tilžę, kur buvo didesnis pasirinkimas spalvų, importuotų siūlų. Ją vis patraukdavo švelnesnės, natūralios spalvos. Nors spalvos nebuvo reprezentacinės vienam ar kitam Lietuvos kraštui, bet buvo galima spręsti, kad Vilniaus krašte bei Aukštaitijoje daugiau buvo dėvima šviesesnių spalvų drabužiai, o Žemaitijoje – tamsesni.

Prieš antrąją rusų okupaciją Emilija išsivadė pirmuosius tautinius rūbus, juos pritaikydama prie savo gintarinių karolių. Tie rūbai buvo Vilniaus krašto stiliaus. Juos Emilija paliko seseriai, šeimai bėgant nuo rusų 1944 m.

Su savo vyru ir dviem mažom dukrelėm Emilija Pačiūtė Tutlienė pasitraukė iš Lietuvos 1944 m. ir gyveno įvairiose lageriuose Vokietijoje. Spackenburgo stovykloje 1946 m. ji vėl rimtai užsiėmė audimu.

Tuo metu lageriuose steigėsi lietuviškos mokyklos, organizavosi ansambliai ir šokių grupės. Tautiniai rūbai lietuvių buvo labai vertinami, kaip jungtys su prarasta tėvyne. Antklodės ir seni drabužiai buvo išardomi ir persiuvami į šokių tokius „tautinius rūbus“.

Gyvenant lageryje, Emilija Tutlienė susitarė su vokiečių staliu, kad jai pastatytų stakles, pagal jos braižinį. Neiškentusi Emilija papasakojė kaimynams apie šį užmojį ir sulaukė netikėtos laimės. Išvažiavojant iš Lietuvos, ta šeima kaip tik ir pasiėmė stakles į vežimą, o dabar pažadėjo jas padovanoti Emilijai. Sausdyklę jai padovanojo prūsė audėja. Padaryti staklės reikalinga prietaisai, Emilija surinko nendrių nuo Elbės upės krantų, nes prisiminė, kad kaimo audėjos Lietuvoje panašiai išspresdavo šį reikalą. Kol staklės baigė atstatyti, Emilija ruošėsi audimui, išardydama senus kareiviškus marškinius, vėliavas, parašiusius, bet kokią medžiagą, kuri patekdavo į jos rankas. Ji dar suriškavo siūlų galus ir juos nudažydavo. Tik daug vėliau šeimos sąlygos leido jai nusipirkti siūlus audimui.

Už metų staklės stovėjo jau pačios vienos kambarėlyje. Prieš tai tam pačiam kambarielyje gyveno visa Tutlių šeima, dar padidėjus naujagime dukryte.

Emilija Tutlienė sparčiai audė, išpildydama gausius užsakymus lietuviškai medžiagai. 1948 m. du jos išausti rūbų kostiumai buvo rodomi baltiečių parodoje lietuvių lageryje Hanau.

Maždaug tuo laiku Emilijos Tutlienės audima apraše lietu-

viška spauda Amerikoje. Perskaicius straipsnį, Čikagoje gyvenanti vienuolė kazimierietė seselė Perpetua, užsakė pas Emiliją Tutlienę 16 komplektų tautinių rūbų moterims. Jie buvo naudojami tautinių šokių pasirodymuose mergaičių gimnazijoje Čikagoje. Emilijos Tutlienės austų kostiumų dar galima matyti vienuolyno lietuviškos kultūros muziejuje.

Tutlių šeima atvyko į Ameriką 1949 m. ir įsikūrė Čikagoje, kur Emilija tebeaudė tom pačiom staklėmis, kurias gavo Vokietijoje. Nuo 1980 m. ji gyvena pas dukterį Dalią Mrowiec mėlynųjų ūkyje Arlington miestelyje, netoli Seattle.

Emilija Tutlienė 1994 m. apdovanota Washington valstijos gubernatoriaus liaudies meno premija, kurią jai įteikė gubernatorius Mike Lowry š.m. vasario 16 d. Ryšium su University of Washington šią vasarą vykstančiu Baltiečių studijų institutu (BALSSI), Emilijos Tutlienės audinių paroda veiks Husky Art Gallery patalpose birželio 20 - liepos 15 d. Parodos rėmėjai - Lietuvių bendruomenė ir University of Washington BALSSI programa. Parodos ruošos darbams vadovavo Irena Blekytė ir Kathie Moritis, joms talkino Nijolė Raišienė bei kiti padėjėjai. Per parodos iškilmingą atidarymą birželio 24 d. audėja-menininkė sveikino garbės svečiai: Guntis Šmidchens, pagreitintos lietuvių kalbos BALSSI kurso mokytojas; Willie Smyth, Washington valstijos meno komisijos atstovas; bendruomenės pirmininkė Jūratė Mažeikaite-Harrison, ir pagrindinė kalbėtoja Rūta Salikienė, atvykusi iš Čikagos.

R. Salikienė ruošia doktoratą lietuviškų audinių specialybėje, University of Wisconsin-Madison. Ji aiškino, kad Emilija Tutlienė aukščiausio laipsnio audėja, nes laisvai ir kūrybingai audžia visų Lietuvos kraštų tautinius rūbus, o pereiti nuo vieno

DAR VIENAS VINCAS KUDIRKA

Vincas Kudirka buvo tik dviejais metais jaunesnis už mūsų tautos žadintoją, Lietuvos himno autorių, bendravardį ir bendrą pavardį Vinco Kudirką. Šiemet Marijampolės rajono Gudelių kaimo žmonės kukliai paminėjo 138-ąsias Vinco Kudirkos gimimo metines. Kodėl ji paminėti būtent šio atokaus Suvalkijos kaimelio žmonės? Vincas Kudirka amžinam poilsui atguls Gudelių kapinėse. Idomi jo asmenybė. Negalima leisti, kad laiko ir užmaršties dulkės apklotų šio liaudies švietėjo, tautosakos rinkėjo atminimą.

Gimė Vincas Kudirka 1856 m. Vilkaviškio rajone, Stugučių kaime. Devyniolikmetis kaimo vaikinukas įstojo į Veiverių mokytojų seminariją. Ją baigęs, mokytojavo Leipalingyje, Slavikuose. Gudeliai buvo paskutinė jo darbo vieta ir gyvenimo prieglobstis. Čia ir mirė 1893 m., pakirstas džiovos.

Mokytojaudamas Gudeliuose, Vincas Kudirka slapta mokė šio, taip pat Skėsbalių, Rudėnų, Šventragio, Naujienos, Makrickų, Daugirdų, daugelio kitų aplinkinių kaimų vaikus lietuvių kalbos. Taip pat surinko ir užrašė šimtus liaudies dainų, sakmių, pasakų, legendų, smulkiosios tautosakos. Su jo užrašytais dainomis buvo susipažinęs ir bendravardis bei bendrapavardis rašytojas Vincas Kudirka. Abu Vincai susirašinėjo. Mokytojas Vincas Kudirka užrašytą Gudeliuose ir aplinkiniuose kaimuose tautosaką siuntinėjo ir Peterburge tuo metu gyvenusiam bei dirbusiam docentui E. Volterui.

Laikas negailestingas. Gudeliuose dar pavyko užrašyti dvių seserų Onos ir Kotrynos Urbonaičių atsiminimus apie mokytoją Vincą Kudirką. „Buvo labai geras tas mūsų mokytojas, — pasakojo seserys Ona ir Kotryna Urbonaitės. — Tai jis mus ir kitus vaikus slapta išmokė lietuviškai rašyti ir skaityti. O dar — tai labai visiems patikdavo, kai į kieno nors nušalesnę stūbą susirinkę lietuviškai dainuodavome. Mokytojas visokių dainų moko, eidavo pas senus

krašto audimo stiliaus į kita, reikia visiškai persiorientuoti. Emilija Tutlienė techniškai pažangi, labai kūrybingai sprendžia audime tam tikrus pasitaikančius uždavinius. Jos užbaigti darbai švelnūs, lengvi ir puikiai suklodę. Emilija Tutlienė tikra menininkė; jos tobulumas toks, kad būtinai pati smulkiai užbaigia kiekvieną rūbą, kiekvieną audinį.

Laureatė prasitaria: „Net šiandieną kiekvienas mano austas medžiagos gabalėlis man labai brangus, nes yra prisiminimas praeities, tų ilgų, ilgų valandų, kurias aš praleidau prie staklių“.

žmonės ir dainas užrašinėdavo. Ir balsą labai gražiai turėjo, nors pats buvo toks smulkutis, šviesiaplaukis. Prieš jį Gudeliuose mokytojavo toks rusas ar lenkas mokytojas, tai buvo visiems vaikams labai žiaurus, o Vincas Kudirka per pamokas mums iš meilės galvelės paglostydavo...“

Tokios nuotrupos. Jau keli dešimtmečiai tose pačiose Gudelių kaimo kapinėse ilsisi ir Vincas Kudirkos mokinės Ona bei Kotryna Urbonaitės. Ilsisi ir kaimo giedoriai, kantarkos ir kantorai, iš kurių lūpų Vincas Kudirka užrašinėjo dainas, sakmes, pasakas.

Gera, kad prisimenamas šis liaudies švietėjas. Ant kuklaus paminklėlio (jį prieš keletą dešimtmečių pasirūpino pastatyti Vinco Kudirkos marti) parašyta: „Mokytojas, tautosakos rinkėjas“.

Vytautas Masikonis

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. liepos mėn. 30 d.

5

ŠEIMOS ŠVENTĖ NEW YORKE

Birželio 29 diena, 1944 metais, Vilniaus istorinėje ir nuostabiai gražioje Aušros Vartų koplyčioje, Pranė Skrodenytė, pasipuošusi lietuviškais tautiniais rūbais ir gintariniais karoliais, ir Petras Ažuolas su mainė aukso žiedus. Nežinojo jaunavedžiai tą svarbią dieną, besidžiaugdami savo meile vienas kitam, kad netrukus Aušros Vartai bus nepasiekiami, kai jie patys bus priversti palikti savo brangią tėvyne. Nežinojo jie tą dieną, kad vokiečių kareiviai netrukus nuplės tuos auksinius žiedus nuo jų pirštų.

1949 metais Ažuolai atvyko į Ameriką jau su trim vaikais. Jie įsikūrė New Yorque ir ten išaugino Pranę, Marytę ir Eugenijų.

Savo gyvenimo pavyzdžiu neilgamai mokė vaikus mylėti ir gerbti Dievą, Tėvyne ir artimą.

Šių metų liepos 9 dieną, irgi labai gražioje bei įspūdingoje Pranciškonų koplyčioje Brooklyn, susirinko visi Ažuolų vaikai ir septyni anūkai pagerbti savo tėvus, savo senelius, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių progą. Karšta saulė švietė pro dailininko Jonyno sukurta vitražą. Rožės iš Pranciškonų sodo puosė altorių. Kunigas Leonardas Andriejus aukojė šv. Mišias ir šiltai pasveikino sukaktuvinius.

Tai buvo graži ir miela lietuviškos šeimos šventė.

Marytė Nemickienė

Prie Pranciškonų koplyčios Brooklyn, NY, kur buvo aukotos Mišios Pranės ir Petro Ažuolų 50 m. vedybinės sukakties progą. I eil. iš kairės: Pranė, Petras, Gregory, Mark ir Pranas Ažuolai; II eil. — Petras ir Dalė Ažuolai; III eil. — dr. Vidas Nemickas, Aras, Daria, Audrė Ažuolai, Marytė Nemickienė ir Viktorija Ažuolienė; viršuje — Paulius Budraitis ir Eugenijus Ažuolas.

RYGA, VARTAI I PABALTIJŲ

SUPAŽINDINAM SU ATA'S TAUPIAUSIOM SKRYDŽIŲ KAINOM I PABALTIJŲ

Ar Jūs skrendate biznio reikais, ar pasimatyti su giminėmis Pabaltijje. Jūs nenorite gaišti laiko perseddami Maskvoje ar Frankfurte. Norite nukeliauti kuo greičiau, be reikalo neisleidžiant dar daugiau pinigų. ATA's New Yorko į Rygą yra greičiausias kelias. ATA paruošė jums pigiausią ir maloniausią kelionę, kurią jūs tikrai užsiplėnė. Vieno pusės kainos iš New Yorko ne aukštesnės kaip \$429, ir zemos—iki \$279 spalio mėn., ATA yra vienas iš geriausių pasirinkimų tarp aukštų kainų skrydžių kompanijų.

PATOGŲ PERSEDIMAI JAV
Naudokite ekonomiškas ATA's skrydžias į Rygą iš JAV miestų. Pasirinkite patogius TWA skrydžius, kurie sujungia New Yorko ATA's su Ryga.

SKAMBINKIT JŪSŲ KELIONIŲ AGENTUI
ARBA ATA:
800-382-5892.

NEW YORKO
Savaitės dienomis
\$399
[vieno pusės
Keliant nuo 6/1 iki 9/30]

Savaitgaliais
\$429
[vieno pusės
Keliant nuo 6/1 iki 9/30]

Studentams
\$349
[vieno pusės, savaitės dienomis
Keliant nuo 6/1 iki 9/30]

Išskrendant iš	Savaitgalis	Savaitės dienomis
ATLANTA	\$561	\$531
BALTIMORE	\$520	\$490
BOSTON	\$429	\$399
CHICAGO	\$484	\$454
CLEVELAND	\$520	\$490
DALLAS	\$579	\$549
DETROIT	\$524	\$494
HOUSTON	\$579	\$549
LOS ANGELES	\$547	\$517
MIAMI	\$569	\$539
MINNEAPOLIS	\$479	\$449
NEW ORLEANS	\$569	\$539
PHILADELPHIA	\$474	\$444
PHOENIX	\$547	\$517
PITTSBURGH	\$479	\$449
SAN ANTONIO	\$579	\$549
SAN DIEGO	\$547	\$517
SAN FRANCISCO	\$547	\$517
SALT LAKE CITY	\$547	\$517
SEATTLE	\$549	\$519
WASHINGTON D.C.	\$520	\$490

Visos kainos yra nustatytos perkant skrydžius ir abu galus.
* Per ATA.
Visi kiti miestai per TWA sujungti su New Yorku, keliant į Rygą per ATA.

ATA
American Trans Air

Biletai turi būti nupirkti 7 dienas prieš išskrendant. Taip pat yra tiek brangesni biletai turintis mažiau sąvaržymų. Valstybiniai moksliai \$32.95 sumokami atsiimant bilietus. Studentų amžius nuo 18 iki 26m., parodant mokyklų I.D. ATA suteikia patarimus į Rygą iki Spalio 30, 1994.

Š.m. liepos 9 d. Pranė ir Petras Ažuolai šventė 50 m. vedybų sukaktį. Čia jie su savo vaikais priešais Pranciškonų koplyčia, kur kun. L. Andriejus aukojė šv. Mišias. Iš kairės: Eugenijus, Petras ir Pranė Ažuolai, Marytė Ažuolaitė-Nemickienė ir Pranas Ažuolas.

Mone ir Pranas Lemberčiai.

GRĮŽIMAS Į JAUNYSTĘ – SUSITIKTI SU MAIRONIU

Monika (Mone) Lembertienė yra našlė Prano Lemberto (1897-1967). „Tau sesute“ dainos autorius. (Jo knygos: „Saulėtekiai“ – Biržai, 1935, „Baltija saukia“ – Vokietija, 1947, „Tau sesute“ – JAV, 1969, „Saulė o Nemune“, Vilnius, 1992 m.)

Šią vasarą poetas Bernardas Brazdžionis, prieš išvykdamas su žmona į Lietuvą, užklauso M. Lembertienę, ar ji norėtų būti mecenatė, atnaujinti didžiojo poeto Maironio paminklinę lentą. M. Lembertienė nedvejodama sutiko ir įdėvė stambia dolerių sumą tam tikslui.

Komunistų okupacijos metu Maironio paminklinę lentą prie Kauno arkikatedros buvo išskirti žodžiai: „Prelatas ir atgimimo dainius“. Komunistams buvo nepriimtinas dvasininko titulas, nei žodis atgimimas. Kam Lietuvai reikalingas atgimimas, kai lietuviai „laimingi“ po Stalino saule? Taip ilgus okupacijos metus didžiojo poeto paminklas buvo paniekintas. Ir laisva tapusi Lietuva neturėjo lėšų tai atitaisyti.

Poetas Bernardas Brazdžionis (siemet Kaune gavęs garbės doktoratą iš literatūrologijos) gerai sugalvojo: savo pastangomis, būnant Lietuvoje, ir mecenatų Monikos bei Prano Lemberto pinigais įtaisys naują paminklinę Maironiui lentą prie Kauno arkikatedros bazilikos, su autentišku irauš, koks buvo iškalts nepriklausomos Lietuvos metais, didžiajam poetui 1932 m. mirus.

Šiuo pasikalbėjimu Mone Lembertienė kiek paryškina savo ir vyro Prano pažintį su didžiuoju poetu.

— Ar pažinojote Maironį? — Dažnai iš tolo jį matydavau, kai buvau dar jauna mergina — Mone Penkevičiūtė. Mano tėvelis — vilnietis, o mama žemaitė, tai teko gyventi visur, bet ilgiausiai Kaune, kur baigiau telegrafo kursus ir ten dirbau pašte, istaigose. Vėliau priklausa chorui, kurį dirigavo Ben. Velička, o Kaune — Adomavičiaus vadovaujame chore. Ruošdavom operetas, Kauno Rotušės salė būdavo koncertai. Prie choro man tekdavo ir solo padainuoti. I koncertus atsilankydavo muzikos mėgėjai, inteligentai, tarp jų ir poetas Maironis su kun. Mykolu Vaitkum. Beto, aš gyvenau dr. Kairiūkščio namuose, Pranciškonų gatvėje, netoli Vyt. Didžiojo bažnyčios (klebonu buvo Tumas Vaižgantas) ir netoli Rotušės. Už mūsų buvo Maironio gatvė, ten poetas Maironis gyveno. Dažnai jį matydavom. Vytauto Didžiojo bažnyčios giedodavo žymiausi operos solistai — Kipras Petrauskas, Aleksandras Kutkus, jo vėliau žmona Vancėvičiūtė, o Maironis mėgo muziką, dainas, giesmes. Kun. M. Vaitkus irgi ten gyveno — tuoj skersai nuo bažnyčios, jį matydavom vaik-

tanti balta sutana. Jis draugavo su Maironiu, daug kur drauge eidavo.

Pranas Lembertas mokėsi tada konservatorijoje. Mokytojo Dumčiaus sūnus atvedė jį pas mus, girdi, gražios mergaitės. Vienam bute gyvenom — Kasaikaitė, Sirpulytė ir aš. Taip tada susipažinim su Pranu. Nueidavom su juo į teatrą, į „Vilkolakio“ spektaklius, kur Pranas irgi vaidino. Pasižiūrėti ateidavo ir Maironis, vis su kun. M. Vaitkum. Abu ne kunigais, kaip rūbais, o su juodom eilutėmis.

Draugavom su Pranu iki vedybų 4 ir pusę metų. Lankėme koncertus Rotušės aikštėje. Po pamaldų stabtelėdavom „Birutės“ viešbutį — kavutės, pasikalbėti. Rotušės salė koncertuodavo ir akloji Beatrice Grincevičiūtė, skaitydavo poeziją Faustas Kirša, vėliau — ir Santvaras. Ten vis būdavo ir kunigų, tarp jų ir prel. Jonas Mačiulis-Maironis.

— O kitur ar esate Maironį sutikusi?

— Taip, tekdavo susitikti! Ant Nemuno kranto susirinkdavo garsių žmonių — visuomenininkų, artistų, dainininkų, pasigėrėti gamtos vaizdu (buvo matyti Aleksotas, laivai Nemune...). Ateidavo ten ir Maironis su kunigu Vaitkum. Mes sakydavom: einam „ant Cimbruvkos“... Nežinau, kodėl taip.

— Ar teko asmeniškai susipažinti su Maironiu?

— Taip. Pranas jį pažinojo, buvo pas jį ir apsilankęs. Gamtoje visi draugiškai, kalbedavomės.

— O kitur — susitikdavote su Maironiu?

— Daugiausia teatre. Pertraukų metu koridoriuje, kur visi vaikščiodavo. Maironis buvo neįsidūšęs, mandagus su visais. Pasisveikindavome. Mums buvo garbė.

— O kas apvesdino: kun. M. Vaitkus ar prel. J. Mačiulis?

— Nei vienas! Mus su Pranu Vytauto Didžiojo bažnyčioje sujungė kanauninkas J. Tumas-Vaižgantas.

— Tai kur buvo pati pirmoji pažintis su Maironiu?

— Prie Nemuno — gamtoje. „Ant Cimbruvkos“. Nuo tų laikų su kun. M. Vaitkum tapome gerais bičiuliais (ypač jau Amerikoje). Po karo gyvenimas suvedė su Faustu Kirša, Antanu Gustaičiu, Stasiu Santvaru, Bernardu Brazdžioniu. Susidarė brangios draugystės.

— O su Maironiu?

— Tik jį gerbiant iš tolo, skaitant jo poeziją. Pranas buvo didelis Maironio gerbėjas. Jam teko dainuoti ar giedoti Maironio žodžiais kūrinių. Kai buvo Amerikoje spausdinamas Maironio kūriny „Nuo Birutės kalno“ lietuviškai išleido „Lietuvių dienos“, redagavo Bernardas Brazdžionis (50 m. poeto Maironio mirties sukaktį minint), tai aš prisidėjau prie to kūrinio išleidimo.

— Taip, atsimenu. Jūs du kartus buvote mecenatė ir Aloyzo Barono vardo novelės konkursų. O dabar kasmet skelbiatė konkursus, vyro Prano vardu, prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune (500 dolerių kasmetinė premija universiteto studentams už geriausią poeziją ar prozą kūrinių). Taigi, mūsų literatūra remiate. Turbūt patiko jums ir ši Bernardo Brazdžionio mintis: pagerbti Maironį, jo atminimą, ištaisant jo paminklinę lentą?

— O, taip! Aš esu laiminga, kad Prano ir savo vardu galiu bent pinigais prisidėti prie to reikalo igyvendinimo. Maironis yra nepamirštamas lietuvių tautos dainius, jo atminimas gerbtinas visados. Kaip visada reikia remti, palaikyti ir visą mūsų spaudą Lietuvoje ir čia, iševijoj.

Kalbėjosi Alė Rūta

P.S. Liepos vidury M. Lembertienė gavo padėkos laišką iš Maironio muziejaus Kaune direktorės Aldonos Rusekaitės. Muziejų Prano Lemberto našlė irgi remia.

GARLIAVO JUOZO LUKŠOS GIMNAZIJOS INAUGURACIJA

Kuklus kryžius ir paminklas netoli Pažerų, pačiame miško pakraštyje, toje vietoje, kur žuvo vienas iš pokario rezistencijos vadovų — Juozas Lukša. Paminklas papuošiamas geleimis, uždegamos žvakutės. Aidi saluto salves. Iškilnių dalyviai grįžta į Garliavą. O inauguracijos ceremonija šalia Juozo Lukšos gimnazijos esančioje aikštelėje prasidėjo aktorius Kestutis Genio deklamuojamomis eilėmis. Gimnazijos direktorius V. Vitkauskas priminė reikšmingiausios jos gyvenimo datas. Šių metų vasario mėnesį čia surengta pirmoji akademija (mokslinė konferencija) rezistencijai paminėti. Kovo 17 d. mokyklai suteiktas Juozo Lukšos vardas. Birželio 16 dieną jai suteiktas gimnazijos statusas. Gimnaziją ir paminklą pašventino vyskupas Sigitas Tamkevičius.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Pigiausios kelionės į Lietuvą

Čikaga/Vilnius Čikaga/Vilnius/Čikaga

iki 15 rugsėjo	\$545.00	\$799.00
16 rugsėjo–30 spalio		
15–24 gruodžio	\$485.00	699.00
01 balandžio–31 gegužės		
01 lapkričio–14 gruodžio		
25 gruodžio–31 kovo	\$425.00	\$599.00

Prie visų kainų reikia pridėti mokesčius. Bilietus reikia išpirkti iki 1994 m. gruodžio 31 d. Informacijai prašome kreiptis tel. 708-422-3000. Darbo val: pirmd., antrd., ketvird., ir penkt. 9 v.r.–5 v.v., trečd. 9 v.r.–7 v.v., šešt. sekm. uždaryta. American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

Dr. A. Balasaitis, Mokslo ir enciklopedijos leidybos direktorius, su Mokytojų studijų savaitės organizatore, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučiene š.m. stovykloje Dainavoje.

Nuotr. Viktoro Kučo

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

Galiu padėti namų ruošoje, prižiūrėti motiutę arba vaikus. Skambinkite Laimai: 312-247-8416.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 312-776-1486

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS
NAUJAS PATARNAVIMAS
NAUJOS KAINOS

BALTIA EXPRESS CO. LTD.

PATIKIMIAUSIOJE SIUNTINIŲ KOMPANIJOJE

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS

TIK TRUMPĄ LAIKOTARPĮ IKI SPALIO 1 D. JŪS GALITE PASIŪSTI Į LIETUVĄ SIUNTINIŲ UŽ DAR NEGIRDĖTAS KAINAS AMERIKOJE. TIK 50 CENTŲ UŽ VIENĄ SVARĄ. PRISTATYMO LAIKAS 60-90 DIENŲ
SKUBESNI SIUNTINIAI KAIP IR ANKSČIAU PRISTATOMI PER 45 DIENAS ANKSTESNĖS KAINOMIS
PATIEMS SKUBIAUSIEMS SIUNTINIAMS PRISTATYMAS LĖKTUVU PER 10 DIENŲ
DAUGIAU INFORMACIJOS NEMOKAMU TEL.: 1-800-SPARNAI (800-772-7624)

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIAUSIU ADRESU:

BALTIA EXPRESS CO. 3782 W. 79TH ST. CHICAGO, IL 60652

BALTIA EXPRESS/A. RUNKA* 504 GRAND AVE. GRAND RAPIDS, MI 49501 616-364-9723

BALTIA EXPRESS CO LTD* 3354 GLENDALE BLVD. LOS ANGELES, CA 90039 213-661-5670

*Siuntinių kainos gali būti skirtingos

BALTIA EXPRESS—TAI ŽEMIAUSIOS KAINOS SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ, ŠIAURĖS AMERIKOJE IR

PATIKIMIAUSIAS PATARNAVIMAS ABEJOSE ATLANTO PUSĖSE!

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaides (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MES TURIME NUOSAVYBIŲ SARAŠUS, MES PARDUODAME IR PERKAME
Kreipkitės į mus
ALEXANDER MOCKUS
Realtors
6610 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
Tel.: 312-767-6655
Esame lietuviška įstaiga

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus.: 708-636-9400
Res.: 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

KMIEK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apl. \$355 į mėn. + „security dep.“ Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliskai.

HELP WANTED

JOBS AVAILABLE!
Housekeepers, companions.
Good pay.
Call: Chapov Agency
708-803-6439

IEŠKO DARBO

Ieško darbo 50 m. moteris. Gali gyventi kartu. Turi žalią kortelę.
Tel. 927-8677

50 m. moteris ieško darbo prižiūrėti senelius arba ligonius. Gali gyventi kartu.
Kreipis 312-436-5340

IEŠKO BUTO

Ieškomas 1 arba 2 mieg. butas.
Tel. 312-436-5340

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NORI SUSIPAŽINTI
Amerikietis, 46 m., katalikas nori susipažinti su tos pačios religijos mergina, 21 iki 32 m. amžiaus, vedybų tikslu.
References from a Cath. priest required. If you really feel you would like to immigrate to USA and lead an average type of life with an honest, good-natured man, good provider, write in English and send your picture to:

James Snyder
1256 Morgan
Joliet, IL 60438, USA

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-247-2837

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ VILNIUJE! Trys aukštos kokybės vaizduojamos (kiekviena apie 2 val. ilgumo):
1. Ansamblių vakaras Kalnų parke (liepos 8 d., 1994)
2. Šokių diena Žalgirio stadione (liepos 9 d.)
3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke (liepos 10 d.) dabar jau galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., skambinant telefonu 312-627-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdam į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$80 ir \$5 už persiuntimą. Mes primame čekius ir Visa/Mastercard kredit kortelės. Sav. Petras Bernotas.

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

KĄ PASIRINKTI: TESTAMENTAS AR „LIVING TRUST“

Floroje viena pagyvenusi moteris skundėsi, kad vyresniųjų ratelėje žmogus, teikęs informaciją apie „living trust“, aiškino, kad jai geriau turėti „living trust“, o ne testamentą. Jis visai tikino ją tokį „trust“ sudaryti už 1.300 dolerių, nes, sudariusi „trust“, ji neturės jokių rūpesčių. Moteris sakė, kad ji net gerai nežino, kas yra tas „living trust“, tik suprato iš to aiškinimo, kad visa, ką ji idėsi „living trust“, nebus „tam-poma“ po teismus – kaip kartais esti su turtu, paliktu testamentu būdu.

Moteris gailisi tokį „trust“ padariusi ir pinigų išleidusi, nes jai jo visai nereikėjo, o dabar priversta turėti. Galbūt ne. Neseniai Floridos generalinis prokuroras patraukė teisman „American Senior Citizens Alliance“ bendrovę, kuri pardavinėjo iš anksto paruoštus „living trusts“ (prepackaged living trusts), naudodama apgaulinę-jančius būdus ir išnaudodama vyresnius. Iškelta byla reikalauja, kad nukentėjusiems būtų atsiųsta. „Jie pardavinėjo vienodus (one-size-fits-all) „living trust“ paketėlius – sako Jackeline Dowd, generalinio prokuroro padėjėja. – Mano nuomone, jie niekam netiki“.

AARP (The American Association of Retired Persons) ir National Association of Attorneys General yra nuomonės, kad apie tokia apgavystę reikia įspėti visus JAV gyventojus. „Daug įvairių bendrovių siūnia pardavėjus nuo durų iki durų ir tie spaudžia vyresniusius pirkti brangiai kainuojančius „living trusts“, sako AARP. Tie pardavėjai gaudina vyresniusius, naudojant įvairius būdus, įtikindami vyresnius žmones, kad jie pirktų ju siūlomus „living trust“ sudarymo būdus.

„Living trust“, paskutiniu metu, yra pasidaręs populiarus būdas perleisti savo turtą paveldėtojams. Jie suteikia kai kuriuos dalykus, kurių jūs norėtumėte, pvz., nepriklausomumą nuo „probate court“ ir galimybę paskirti asmenį, kuris tvarkytų jūsų reikalus tuo atveju, jei jūs pats būtumėte nepajėgus tai atlikti. Tačiau ne visiems tinka tie „living trusts“, o nuspręsti, ar jo jums reikia ir kokią reikia sudaryti, būtina kiekvienam atskirai išsiaiškinti su teisiniu patarėju. „Tas reikalas yra labai komplikotas, kaip komplikotas yra kiekvieno žmogaus gyvenimas“, sako Ivan Gomez, CPA ir advokatas, kurio specialybe yra palikimų tvarkymas.

Kai jūs sudarote „living trust“, savo turtą perleidžiate – atiduodate tam „trust“. Pvz., jūsų „stocks & bonds“ jau yra „trust“ nuosavybė, o ne jūsų.

„Lietuvos Vaikų vilties“ globojamą Irmą Žabulionytę po pėdų ir kojų operacijos Shriners ligoninėje aplankė keturkojis draugas.

tą tvarkyti. „Daugelis žmonių ir advokatų neteisingai aiškina, kad „trust“ yra pigesnis dalykas, negu pereiti per „probate“ teismą“, sako Robert Goldman, Floridos „Bar Association's real estate probate and trust division“ direktorius. „Kartais „trusts“ sutvarkymas kainuoja daugiau, negu pats palikimas“. Jei jūsų turtas – palikimas nėra per daug didelis ar sudėtingas, sakysime jūs turite 50.000 dolerių, kuriuos norite lygiai padalinti 2 vaikams – tokiu atveju visiškai pakanka testamentu. Šio testamentu įvykdymas – „probate“, nebus nei per ilgas, nei brangus.

Kiek turėtų „living trust“ kainuoti? Advokatas ir CPA Richard Wise iš St. Louis, sako, kad nuosaiki priimtina kaina sudaryti „trust“ nekomplikuotam atvejui yra nuo 500 iki 600 dol. Prie to dar gal reiktų pridėti apie 100 ar 200 dol. turto surinkimui ir perkėlimui į „trust“.

Kiti advokatai kitaip galvoja. Palikimų specialistė advokatė Colleen Nemanick sako, kad nuo 900 iki 1.200 dol. yra priprasta kaina už tiesių „trust“ sudarymą. Į tą kainą įeina viskas: dokumentų sudarymas, turto pervedimas ir visi kiti „trust“ sudarymui reikalingi teisiniai dalykai.

Darant sprendimą, kas pigiau – testamentas ar „living trust“, tas kainas turite palyginti su kainomis, kurias turėsite mokėti advokatui už „probate“. Illinois valstijoje dauguma advokatų, tvarkančių „probate“ atvejus, ima valandinį užmokesį: apie 125 - 150 dol. į valandą mažesnės firmos, o nuo 175 - 200 dolerių į valandą didesnės firmos. Jei jūsų „probate“ atvejis yra komplikotas, tas pareikalauja daugiau laiko ir darbo iš advokatų, tuo atveju ir užmokestis kyla.

Jei jūs apsisprendžiate sudaryti „trust“, tai žinokite – jį yra dvi pagrindinės rūšys: „revokable“ – atšaukiamas, ir „irrevokable“ – neatšaukiamas. Atšaukiamą „trust“ jūs galite bet kada pakeisti ar panaikinti. Neatšaukiamas „trust“ negali būti atšaukiamas ir panaikinamas.

„Irrevokable trusts“ – (neatšaukiamas) tampa jūsų turto atskira, mokesčius mokanti dalis už pajamas, kurios iš to turto ateina, pvz., procentai ar pan. Kai jūs mirštate, tas turtas nėra laikomas jūsų turto dalimi ir palikuonims nereikia už tai mokėti palikimo mokesčių.

Nors neatšaukiamas „trust“ gali jūsų palikuonims sutaupyti palikimo mokesčius, bet atminti, kad jūs likusį savo gyvenimą negalėsite tuo turtu naudotis. Kartais atšaukiamas „trust“ lankstumas jums gali būti svarbiau, negu palikimo mokesčiai, kuriuos turės jūsų palikuonis, jums mirus, mokėti. Planuojant palikimo tvarkymą, ypač asmenims, kurie yra turtingi, yra labai svarbu turėti gerus teisinius patarėjus, kurie šioje srityje dirba ir šiuos dalykus gerai supranta. Atminti, kad visokie siūlomi turto tvarkymo „kits“, kur jūs pats galite pasirašyti savo testamentą, sudaryti „trust“ ir pan., gali jums daug daugiau kainuoti, negu geras palikimų tvarkytojas-advokatas. Labiausiai pasisaugokite asmenų ar bendrovių, kurios siūlo savo patarnavimus pigiai ir, be to, dar jus gaudina, vartodamos įvairius spaudimo būdus, kad jūs naudotumėte jų patarnavimus.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, June 7, 1994 Your Money – from Tribune Wires.

Vertė ir spaudai paruošė Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

APSISAUGOKIME NUDEGIMŲ

Yra apskaičiuota, kad Amerikoje įvairių nudegimų trauma yra pagrindinė priežastis daugelio mirčių ir invalidumo vaikų tarpe. Kiekvienais metais apie milijonas vaikų kenčia nuo įvairių nudegimų sužiedimų ir apie 3.000 vaikų dėl to miršta. „The Centers for Disease Control and Prevention“ savo raporte praneša, kad kasmet 75 iki 60 procentų nudegimų mirčių ir sužiedimų atsitinka namie.

Kaip užgesinti ugnį

Jeigu užsidega drabužiai, užmeskite antklodę ant degančio ir jį volokite ant žemės. Nuimkite visus sudegusius drabužius.

Užpilkite šalto vandens ant nudegusios vietos. Naudokite švarią baltą drobulę – skudurą, užpilant vandenį ant nudegusių vietų – tarp trijų – penkių minučių. Jeigu yra pasidarę nudegimo pūsles – „blisters“, būkite atsargūs, kad jų nepratrintumėte.

Uždenkite nudegimus švaria, minkšta drobulė – „dressing“. Niekada nedėkite ledų ant nudegusios vietos, tas gali paskutinti nudegimo pasekmes.

Nedėkite jokių tepalų, sviesto, ar kitų namuose gamintų vaistų ant nudegusios vietos. Šie dalykai sulaiko nudegusioje vietoje karštį ir nudegimą gali padaryti gilesnį. Be to, jie gali sukelti ir užkrėtimą, jei nudegimas yra atvira žaizda.

Kaip galima greičiau ieškoti daktaro pagalbos.

Apsisaugojimas elektrinių nudegimų

Kai naudojate elektrines priemones, perskaitykite ir darykite taip, kaip liepiama naudojimo instrukcijose.

Susinešiojusius ir senus apiplyšusius elektros laidus bei sugedusius jungiklius pakeiskite naujais.

Nenaudokite elektros priemonių jungimo lizdus uždenkite plastikiniais kamščiais, specialiai tam padarytais, kad vaikai negalėtų prie elektros srovės prieiti.

Pasisaugokite didelės įtampos elektros srovės ir niekada nieko nelieskite prie nukritusių elektros vielų.

Visas, elektros energiją varomas priemones laikykite toliau nuo vandens.

Niekada nedėkite elektros laidų po kilimu ar tarp durų.

Kaip apsaugoti liepsnos

Isidekite dūmsargius – „smoke detector“ savo namuose kiekviename aukšte ir reguliariai tikrinkite jo baterijas.

Pagalvokite ir suplanuokite, kaip galite greičiausiai apieiti namą gaisro pavojaus metu. Apie tai pakalbėkite su kitais šeimos nariais ir ypač su vaikais, kad, atsitikus tokiai nelaimei, jie nepasimestų, o darytų tai, kas reikia.

Turėkite gesintuvus – „fire extinguisher“ virtuvėje. Jeigu namuose turite židinį, naudokite žiežirbas sulaikant tinklę priekyje.

Benziną ir kitus degančius skysčius naudokite atsargiai ir laikykite saugioje vietoje.

Kada kepatė lauke, niekada nepilkite „lighter fluid“ ant jau degančių anglių.

Niekada nepilkite benzino į karštą žolei pjauti mašiną arba motociklą, palaukite kol atvės.

Degtukus ir kitas ugnies uždegimo priemones laikykite vietoje kur vaikai negali prieiti.

Nenaudokite sprogmenų „fire works“.

Karšto vandens šildytuvo kontrolę laikykite 125 laipsnių F.

Atsukant vandenį, visada atsukite pirma šaltą, o paskui karštą; užsukant – pirma užsukite karštą, o paskui šaltą vandenį.

Prieš maudant vaikus, pirma savo ranka patikrinkite vonios vandens karštį.

Niekada nelaikykite maisto ir vaikų skanėstų spintelėje virš virimo krosnies.

Kai pilate karštą skystį, liepkite vaikams pasitraukti toliau. Niekada negerkite nieko karšto, kada rankose laikote kūdikį ar mažą vaiką.

Patikrinkite karštį maisto, išimto iš mikrobanginės krosnelės, pirmiau negu jį duosite vaikams valgyti.

Niekada neatsukite karštos mašinos radiatoriaus dangtelio, palaukite, kol variklis ir vanduo mašinos radiatoriuje atvės.

Kaip apsaugoti prišilietimo nudegimų?

Jeigu namas – butas šildomas radiatoriais, juos uždenkite. Niekada nelieskite vaikams naudoti šildymo pagalvėlių, plaukų sukimo prietaisų, saulės vonių lempų.

Kada kepatė, laikykite orkaitės dureles uždarę.

Karštas anglis iš lauko kepiamų krosnelių ar stovyklų laužų tinkamai užgesinkite, prieš jas paliekant.

Jeigu įvyktų gaisras

Supažindinkite vaikus su „smoke alarm“ garsu.

DRAGAS, šeštadienis, 1994 m. liepos mėn. 30 d.

7

Išmokinkite vaikus, kaip apieiti patalpas, jei kilus gaisrui yra daug dūmų – pasakykite, kad reikia šliaužti apačioje dūmų.

Jeigu kilus gaisrui reikės apieiti namą ar butą, susitarkite, kur susitiks.

Nuvažkite vaikus į gaisrinę.

kų stotį. Dauguma gaisrininkų stočių turi vaikams pamokas, kaip reikia elgtis, kilus gaisrui.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ „Survival Guide“ by Joyce Kelly.

Vertė ir spaudai paruošė Birutė Jasaitienė.

A.†A. VIKTORIJA VAILOKAITYTĖ

Po ilgos ir sunkios ligos Švedijoje 1994 m. liepos 24 d. mirė mūsų mylima Sesutė Viktorija.

Gimė Viktorija 1915 m. balandžio 22 d. Tambove, Dominikos ir Viktoro Vailokaičių šeimoje – vyriausia dukra iš aštuonių vaikų. Švedijoje išgyveno 51 m.

Viktorija baigė „Saulės“ gimnaziją Kaune ir Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje. Dėstė namų ruošą „Aušros“ mergaičių gimnazijoje.

Viktorijos palaikai bus palaidoti Lietuvoje, Petrašiūnų kapinėse.

Liko liūdintys: mirusio brolio Algimanto Viktoro vaikai – Angelika ir Algimantas, sesuo Julija Saulienė Chicagoje, brolis Domas su šeima Kalifornijoje, brolienė Julija Vailokaitienė su šeima Beverly Shores, IN. Lietuvoje – seserys Aldona ir Teresė su šeimomis: Amerikoje – pusseserė Aldona Prapuolenytė, pusbroliai Marijus, Jurgis ir Aurelijus su šeimomis bei kiti gimines.

MIRTIES METINĖS

A.†A. JONAS SIRUTIS

Š.m. liepos 31 d. sueina vieneri metai, kai negailestingas likimas atskyrė nuo manęs brangų vyrą – mirė jis sunkios vėžio ligos iškankintas. Išėkis ramybėje!...

Šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos liepos 31 d. 11 val. Šv. Mykolo koplyčioje, Hot Springs, Arkansas.

Prašau draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Joną savo maldose.

Liūdinti žmona Irena

A.†A. JUOZAS BARKUS

Prieš metus iškeliavo Amžinybėn. Jo atminimui bus atnašaujamos šv. Mišios Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, IN rugpjūčio 6 d., šeštadienį 10 val. ryto.

Maloniai kviečiame gimines ir draugus dalyvauti šv. Mišiose ir kartu pasimelsti už a.a. Juozą sielą.

Salių šeima

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND
SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER.

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje,
Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.
Skubiems siuntiniams: AIR CARGO
Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Romualdas Visokavičius, Tarptautinio banko Lietuvoje steigimo organizacinio komiteto vadovas, lankosi Amerikoje. Antradienį, rugpjūčio 2 d., 7 val. vak., Balzeko muziejaus patalpose kalbės Čikagos lietuviškai visuomenei. Romualdas Visokavičius praityje yra vadovavęs Lietuvos ir „Litimpex“ bankams. Jam vadovaujant Lietuvos bankui, Lietuvoje 1993 metų birželio 21 d. to meto „talona“ buvo pakeisti litais. Šiuo metu jis vadovauja organizaciniam Tarptautinio banko Lietuvoje steigimo komitetui, kuris vadinasi „Lituanus“ ir yra „Litimpex“ banko padalinys. Lankymosi Amerikoje tikslas yra rasti užsienio kapitalo investitorius. Romualdas Visokavičius yra vienas tų asmenų, gerai nusimanančių apie Lietuvos ekonomiką, pinigus, bankus ir investavimus. Kviečiame Čikagoje ir apylinkių lietuvišką visuomenę į šią retą ir labai informuojančią vakaronę. Ją rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba ir „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

Jaunystės prisiminimai lengvai sugrįžta kiekvieną šeštadienį 7 v.v. per KONRADO KAVINĖ – retrospektyvinę laidą per WNDZ radijo stotį 750 AM. Nostalginė muzika, anų metų laikinosios sostinės Kauno aktualijos. KONRADO KAVINĖ – tai Jūsų raktas į praeitį. Laida skirta Illinois, Indianos, Michigan, Wisconsin bei Iowa gyventojams. Jūsų poilsui – KONRADO KAVINĖ šeštadieniais 7 v.v. per WNDZ 750 AM!

Petras Jadviršis laimėjimų stalui padovanojo vertingą knyga-žodyną lietuvių anglų kalba: „Words-Words“, išleista Evelyn Koluipala-Masiokas ir Bruno Masiokas, Aurora, CO 1992. Labai ačiū!

x Ieškomas tarnautojas-a gydytojo kabinete. Reikalinga šiek tiek patyrimo, mokėti naudoti kompiuterį, rašyti mašinėle, tvarkyti kartoteką (filing), priimti pacientus, atsakyti telefonui; taip pat sklandžiai naudoti anglų ir lietuvių kalbas. Kreiptis: Linn Walsh, 312-436-7700.

x Niekada nesiuntusi ginklų. Baltia Express kviečia naudotis patikimiausiu patarnavimu siuntiniams į Lietuvą. Siuntiniai lėktuvu pristatomi per 10 dienų. Teiraukitės dėl ypatingai sumažintų laivo siuntinių kainų nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624 arba pristatykite siuntinius adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Šv. Mišios bus aukojamos „Draugo“ gegužinės proga 12 val. d. Tėvų mariojū koplyčioje. Jas aukos kun. Viktoras Rimšelis, MIC.

„Eglutės“, vienintelio vaikų laikraščio už Lietuvos ribų, administracija norėtų sudaryti ankstesniųjų žurnaliuko numerių komplektą, kad visa tai, kas jau buvo spausdinta, kas džiugino lietuviukus tiek dešimtmečių, neišnyktų ateitį. Jeigu kas turi senų „Eglutės“ numerių ir galėtų padovanoti, prašome atsiųsti Viktorui Kučui, 13646 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Čikagoje ar artimesnėse apylinkėse gyvenantieji prašomi paskambinti tel. 708-301-6410 ir mes pasiimsime.

Gražių fantų „Draugo“ gegužinei atvežė Petras Brizgys, Paulina Šukis ir seselės Kazimierietės iš motiniškojo namo Čikagoje. Visiems nuosirdžiai dekojame! Tikime, kad šioje gegužinėje, įvyksiančioje liepos 31 d., „laimės šulinys“ bus labai gausus. Belieka tik atvykti į gegužinę ir savo laimę išmėginti.

Saulius Bankus.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmimais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

„Draugo“ gegužinei fantų atvežė: Sofija Plėnienė, Leonora Paketuriene, Marija Naujėlienė, Kazys Daulys, Vaclovas Momkus, Vida Momkutė, Juzė Ivauskienė, Bronius Andriukaitis, Eugenija Čiurienė. Visiems šiems nuosirdiems „Draugo“ bičiuliams tariame tvirtą ačiū!

LIETUVIS PARAIŠUTININKAS

Saulius Bankus, Rimos ir Algio Bankų, gyvenančių Hickory Hills, Illinois, sūnus, baigė specialius komunikacijos kursus ir parašutininkų mokyklą. Dabar paskirtas į 82nd Airborne dalinį, Fort Bragg, North Carolina.

Prieš išvykdamas į naujo paskyrimo vietą, buvo grįžęs į namus atostogų, pavišėti su tėvais, susitikti su buvusiais draugais. Saulius yra baigęs Stagg gimnaziją, o taip pat Maiorono liuanistinę mokyklą Lemonte. Jis priklausė lietuviams skautams ir jūrų skautams; liuanistinėje mokykloje besimokydamas, šoko tautinių šokių grupėje. Dvejus metus Saulius, dalyvavo Amerikos Tautinėje gvardijoje – „National Guard“.

Linkime Sauliui pasisekimo ir visada išsiskleidžiančių parašutų!

I.M.

VILNIAUS ČIURLONIO MENO MOKYKLOS MOKINIŲ PARODA

Š.m. rugpjūčio 19 d., penktadienį, 7:30 val.vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus atidaryta Vilniaus Čiurlonio meno mokyklos mokinių paroda. Parodoje eksponuojama 50 grafikos technika atliktų darbų, kuriuos sukūrė 15-18 metų jaunuoliai. Visi paveikslai pasižymi kūrybine išmone ir puikiu techniniu atlikimu. Tai gera proga pamatyti ir pasigėrėti lietuvių meno ugdymo programos rezultatais.

Čiurlonio meno mokykla yra išlaikoma valstybės. Į ją konkurso tvarka priimami 11-12 metų vaikai gabūs dailei, muzikai ir šokiui iš visos Lietuvos. Dailės skyrius Vilniaus Čiurlonio meno mokykloje ėmė veikti 1969 m. Čia mokiniai 7 metus studijuoja tapybą, grafiką, skulptūrą, meno istoriją, vadovaujami pasižymėjusių lietuvių dailininkų ir pedagogų. Dauguma mokyklos absolventų vėliau būna priimti į Lietuvos prestižines aukštąsias meno mokyklas, tampa žymiais dailininkais.

Parodos atidaryme dalyvaus Čiurlonio meno mokyklos mokytojas dailininkas Jūragis Burksaitis.

Į „Draugo“ gegužinės „Laimės šulinė“ tebesruvena fantai geraširdžių mūsų skaitytojų dėka. Dovanų laimėjimams atneš: Elena ir Edvardas Olšauskai, Roma ir Saulius Kupriai, Bronius Juodelis, Nijolė Nausėdienė, Juozas Andrašiūnas, Česlova Bačinskienė. Visiems tariame širdingą ačiū!

Čikagoje atgimsta prieškarinės tradicijos. Nuo šios dienos liepos 30 d. ŽEMĖ L PRODUCTIONS kviečia pasiklausyti naujos radijo laidos PUPŲ DEDES PATOGES 6:30 v.v. per WNDZ radijo stotį 750 AM bangomis. Pastogėje – kaimiška muzika, šmaikštūs humoras bei „Pupų dedės“ atsiminimai. Laida bus perduodama kiekvieną šeštadienį. Klausykitės PUPŲ DEDES PATOGES iš WNDZ 750 AM.

Emilija ir Vytautas Kutkai š.m. rugpjūčio mėn. 1 d. persikelia į naują vietą. Jų dabartinis adresas yra: 26448 Sheahan, Dearborn Heights, MI 1427, tel. (313) 563-6358.

x LITUANICA, C & INC. pigiai ir patikimai siūnia siuntinius ir didesnius krovininius į Lietuvą. Perveda pinigų doleriais. Amerikietiško maisto rinkinys 42 sv. – \$69. Lituanica C & C, Inc., 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 1-312-585-8700.

x Joana Kazilionytė iš Panevėžio, 17 m., norėtų susirašinėti su tokio pat amžiaus JAV lietuvių jaunimu. Rašyti: J. Kazilionytė, Statybininkų 42-39, Panevėžys 5309, Lithuania.

x Dėmesio perkantiems „condominium“ ar „townhouse“! Acorn Glen komplekso statyba eina į pabaigą. Kiekvienas žino, kad už naują namą mažiausiai moka pirmas pirkėjas. Pageidaujantiems parūpiname parduodamų namų sąrašą iš bet kurios Čikagos dalies ir priemiesių. Informacijai kreiptis į: Vidą Poškų, tel. 708-424-1199 arba 312-737-6901 Century 21, Ford & Lyons.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aloną Kaminskiene. Darbo val: trečd.-penkt. 1 v.p.p. - 5:30 v.v., ketv. 10 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

MBA Enterprise Corps nariai, vykstantys dirbti į Lietuvą, priėmimo Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje metu.

1990 m. žymiausios Amerikos verslo mokyklos sudarė junginį, pavadintą MBA Enterprise Corps, kurio tikslas suteikti galimybę verslo administracijos specialybės absolventams įgyti patirties, dirbant besivystančiose šalyse. Šiais metais junginio siunčiami, 105 jauni specialistai išvažiuoja dvejim metams į Bulgariją, Čekiją, Estiją, Vengriją, Lenkiją, Slovakiją, Rusiją, Tanzaniją ir Lietuvą. Prieš išvykstant, devyniems į Lietuvą siunčiamiems specialistams Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje buvo surengta vakarienė. Vakarienes metu Pranė Slutienė, Loreta Višomirskytė, Stasys Balzekas ir Valentinas Ramonis papasakojo svečiams apie Lietuvą, atsakė į klausimus. Visi jaunieji verslo administratoriai dirbs privačiose Lietuvos bendrovėse ir bankuose.

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje – rugpjūčio 3 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus sveikatingumo paskaita. Kalbės dr. Danguolė Bartkevičienė. Tema: „Kvėpavimo takų ir ilgą amžių skaidrumo profilaktika“. Po to bus bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Nepraleiskite progos – atvykite.

Jeigu, bediskutuojant „karštas“ temas „Draugo“ gegužinėje pasijusite, kad pakilo kraujospūdis, galėsite jį nepamokamai pasitikrinti. Sofija Plėnienė mielai šiuo reikalu patarnaus ir visiems norintiems patikrins kraujospūdį.

Vasara dar nesibaigė, gal nebeturite, ką veikti? „Draugo“ gegužinės dieną administracijoje („Draugo“ pastate) bus galima įsigyti daug lietuviškų ir angliškų lietuviškomis temomis knygų papiginta kaina. Mielai patarnaus knygyne vedėjas K. Rožanskas.

x ALPINE MANOR BANQUETS, Inc. patogiai lietuviška salė pietvakarių priemiestuose. Nuomojame bet kokiai progai. Kreipkitės: 8230 Cass Ave., Darien, IL 60561, tel. 708-664-4154. Sav. J. V. Liutikai.

x Aleksandras Mockus, Lietuvos Vyčių 112 kuopos narys, globoja Lietuvoje našlaitį Joną Marozą. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas dėkoja jam našlaičio vardu už \$150 metinį mokesį. Komiteto adresas: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, nuosirdžiai dėkoja už aukas vargantiesiems vaikams: per Rūtą Udrinę Lithuanian-Americans of Jackson County and Friends Dr. Jono ir Dainos Juozevičių vardu \$30; Valė Pleirys \$120 paremti našlaitį Žemaitijoje; seselė M. Dolores \$10; Marija Ročkuvienė \$100. Anoniminė dantistė – dantų pastos ir šepetukų. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

GINKLAI, GANDAI IR SPAUDA

Jau kelintą kartą tenka skaityti „Draugo“ dienraštyje akį patraukiančius, bet iš dalies ir stebinančius skelbimus, kuriuose aiškinama, kad „Niekada nesiuntusi ginklų...“ (firmos pavadinimas) ...kviečia naudotis patikimiausiu patarnavimu siuntiniams į Lietuvą.

Grįžkime į netolimą praeitį. Nepaslapstis, kad prieš kelias savaites buvo suimti trys lietuvičiai ryšium su šaunamųjų automatinų ginklų numatomu siuntiniu į Lietuvą. Vienas jų, Darius Stankevičius, yra „Transpak“, eksporto firmos tarnautojas, o Arūnas Krasauskas ir Henrikas Malukas – ginklų siuntėjai, bandę ginklus pasiųsti į Lietuvą, bet federalinės valdžios pareigūnų sulaukyti dar jiems neįėjus į „Transpak“ įstaigą. Viso šio incidento liudininku buvo ir pats „Transpak“ firmos prezidentas Romanas Pukštys. Paprasčiau R. Pukštis, kad atsakytų į kelis klausimus.

– Pradėkime nuo pradžių – kada įvyko pats žmonių areštas?

– Tuo momentu, kai dėžės buvo nešamos į mūsų įstaigą, staiga pasipylė federaliniai agentai ir suareštavo atvežusius.

Kai atvyksite į „Draugo“ gegužinę sekmadienį, liepos 31 d., galėsite tuo pačiu atlikti ir kitus reikalus, susijusius su dienraščiu: užsakyti „Draugą“ savo artimiesiems Lietuvoje, pratesti prenumeratą, gražinti laimejimo bilietų šakneles, įstočių į Draugo fondą... O ką jau bekalbėti apie skanų maistą, gaivinančius gėrimus, kurių čia bus apstu, ir mielus, seniai matytus bičiulius, susirinkusius gegužinėje pabendrauti. Bus ir šauni muzika.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojančios „Ansampli vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), Šokių diena „Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdamas į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojančios kainą tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kreditines kortele. Sav. Petras Bernotas.

ginklus ir mūsų tarnautoją, benešantį dėžę. Visas arešto procesas vyko 69-oje gatvėje prie mano įstaigos. Noriu dar pabrėžti, kad ginklų siuntimu buvo apkaltinti paskiri asmenys, bet ne „Transpak“ įstaiga.

– Kokia dabar kaltinamųjų padėtis?

– Arūnas Krasauskas buvo paleistas iki teismo už 300,000 dol. užstatą, Henrikas Malukas laikomas kalejime ir toliau, matyti nesurado draugų su stambiu užstatu. Mūsų tarnautojui Dariui Stankevičiui ginklų siuntimo kaltinimas visiškai atšauktas, t.y. nieko prieš jį nesurado ir jis dirba pas mus toliau.

– Vadinasi jis nebuvo sėbras tų kitų dviejų ginklųnešių?

– Ne.

– Vis dėlto jūsų tarnautojas yra teisiamas kaip nelegaliai gyvenantis JAV. Kodėl jis gali pas Jus dirbti?

– Darius yra padavęs prašymą apsigyventi Amerikoje. Atrodo, kad imigracijos įstaigoj jo prašymas buvo kažkur įstrigęs. Prieš pradėdam dirbti pas mus, jis pora metų dirbo vienoje gamykloje pas amerikiečius. Turi „Social Security“ numerį, moka federalinius ir Illinois valstijos mokesčius. Taigi dirba oficialiai ir algą gauna čekiais. Atrodo, kad šio incidento dėka, ar nedeke, jo byla dėl pasilikimo Amerikoje pasistūmėjo į priekį. Žinote, čia Amerika, tik spalio mėnesį sužinosime užvestos bylos rezultatus, tada ir mes padarysime atitinkamus nutarimus.

– Kaip Jūs reagavot į šį įvykį?

– Turiu prisipažinti, kad labiausiai nustebino mano konkurentų, t.y. kitų siuntinių siuntimo agentūrų, dezinformacijos lygis. Tikras visuomenės klaidinimas. Didžiuosiuose Čikagos laikraščiuose nei mūsų, nei jokia kita firma nebuvo minima. Pagalvokit, išgyvenome čia 45 metus ir per visą tą laiką neteko pastebėti, kad mūsų šaliai verslininkai būtų griebęsi tokių kraštutinių ir šiuo atveju net neteisingų būdų savęs išgarsinimo kitų sąskaiton.

– Kaip reikia suprasti Jūsų pasakymą „mūsų šaliai verslininkai“?

– Labai paprastai. Mūsų verslininkų skelbimosi metodika visai kitokia, o čia dvelkia komunistinio auklėjimo tvaiku – kada laikraščio skaitymas buvo tik tarp eilučių.

– Kokią gyvenimo formulę pasiūlytumėt, ponas Pukštis, kad nereikėtų kalbėti apie „mus“ ir „juos“?

– Siūlyčiau jauniems lietuviams verslininkams mažiau plaukšti piktais liežuviais, o daugiau įsijungti į Amerikos lietuvių bendruomenės gyvenimą ir konstruktiviai prisidėti prie išeivijos kultūrinės bei labdaringos veiklos, noriu pabrėžti – be užmokesčio. Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi Leonas Narbutis